

AGH

Biuletyn

MAGAZYN INFORMACYJNY AKADEMII GÓRNICZO-HUTNICZEJ

Barbórka 2012 w AGH

4 i 7 grudnia 2012

Lakshmi N. Mittal Doktorem Honoris Causa AGH – 11 stycznia 2013

tekst s. 10–11 – fotografie: foto.agh.edu.pl/thumbnails.php?album=296

Uroczystości Barbórkowe 2012 w Akademii Górniczo-Hutniczej

4 grudnia 2012 – jak co roku – niezwykle uroczyste Społeczność Akademicka AGH obchodziła „Barbórkę”. Tegoroczne obchody w AGH rozpoczęły się „Pochodem lisów”, który poprowadził orszak górniczy z naszej uczelni przez centrum Krakowa do kolegiaty św. Anny, gdzie górniczy z Małopolski i wszyscy związani z górniczym zawodem uczestniczyli we mszy świętej.

„Od początku powstania Akademii Górniczej jej patronką jest św. Barbara. Jej obecność wśród nas podkreśla olbrzymia figura górująca nad pawilonem A-0 oraz historyczny jej witraż umieszczony w holu głównym. Przed dziesięć laty władze Wydziału Górniczego i Geoinżynierii, wspierane przez Władze AGH przywróciły piękną i starą tradycję «Pochodu Lisów», w pierwowzorze niemieckim i austriackim zwaną «Paradą Górniczą». Uroczysty pochód ulicami Krakowa pozwala – na chwilę – nasze miasto uczynić miastem górniczej radości” – przypomniał dziekan Wydziału Górniczego i Geoinżynierii prof. Piotr Czaja. Tradycyjnie motywem przewodnim każdego styczniowego wydania Biuletynu są barbórkowe obchody. W niniejszym wydaniu na okładce znalazło się zdjęcie wykonane podczas uroczystego przemarszu ulicami miasta, który odbywa się zawsze w św. Barbary, czyli 4 grudnia. Barbórce poświęcona jest również kolorowa wkładka naszego pisma, gdzie umieściliśmy mini reportaż z uroczystego posiedzenia Senatu, skoku przez skórę i tradycyjnego spotkania gwarków – wszystkie te wydarzenia odbyły się 7 grudnia 2012. Na s. 4–6 publikujemy przemówienie Dziekana Wydziału GiG wygłoszone podczas barbórkowego posiedzenia Senatu. Zaraz po przemówieniu znajduje się wykaz osób, które zostały wyróżnione z okazji Barbórki 2012. Tradycyjnie podczas każdej Barbórki odbywa się także sesja Studenckich Kół

Naukowych Pionu Górniczego. Tym razem była to już 53. sesja, a podsumowanie studenckich naukowych zmagani przeczytać można na s. 7.

Niezależnie barbórkowe święto obchodzi Katedra Maszyn Górniczych i Przeróbczych o czym można przeczytać na s. 8–9.

Artykułem powstałym także z okazji górniczego święta jest tekst prof. Bronisława Barchańskiego o prof. Bolesławie Krupińskim i o obchodach związanych z 40. rocznicą śmierci profesora, zapraszamy na strony 17–21.

Ważnym wydarzeniem miesiąca stycznia w AGH, było wręczenie godności Doktora Honoris Causa AGH Panu Lakshmi N. Mittalowi, która odbyła się 11 stycznia i zgromadziła wielu znamienitych gości i tłumy dziennikarzy. Laudacja poświęcona postaci L.N. Mittala znajduje się na s. 10–11.

W listopadzie zeszłego roku Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej Oddział AGH zorganizowało sympozjum poświęcone dwóm znamienitym profesorom AGH: Stanisławowi Bładowskiemu i Ludgerowi Szklarskiemu. Omówienie sympozjum znajduje się na s. 25–26.

Pełnomocnik Rektora ds. Kół Naukowych Pionu Hutniczego dr Leszek Kurcz opublikował na naszych łamach podsumowanie piątej edycji konkursu Grant Rektorski (s. 34–35). Jest to niezwykle cenna inicjatywa władz AGH pozwalająca studentom zrzeszonym w kołach naukowych na realizację swych pasji naukowych.

21 stycznia w auli paw. A-0 koncert kolęd dał „Chór Mariański”. Zapraszamy do obejrzenia zdjęć z koncertu, które opublikowaliśmy na 4 stronie okładki.

Zapraszam do lektury – **Zbigniew Sulima**

Spis treści:

Od redaktora	3	Doktorat w RWTH i w AGH	29
Przemówienie Dziekana WGIG prof. P. Czai wygłoszone podczas uroczystego posiedzenia Senatu AGH z okazji Barbórki 2012	4	Na Czterech Kopcach	30
Stopnie górnicze wręczone podczas Barbórki w AGH (2012)	6	Forum Kół Naukowych – spotkania z nauką i sztuką i kolędą...	31
53. Sesja Studenckich Kół Naukowych Pionu Górniczego	7	Media o AGH	32
Spotkanie Gwarków AD 2012	8	Grant Rektorski 2013 – piąta edycja konkursu	34
Pan Lakshmi N. Mittal Doktorem Honoris Causa AGH	10	Strefa doktoranta	35
Centrum Badań i Prób Statków Powietrznych PZL Mielec	12	Kalendarium rektorskie	37
C-MAC Days 2012 w AGH	14	Stowarzyszenie Wychowanków na progu nowej kadencji	37
Nagroda Miasta Krakowa dla absolwentki AGH	16	Więści z AZS AGH	38
Nagroda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla prof. J. Siemka	16	Pięć pytań o języki do kierownika SJO dr. Lucjana Bluszcz	39
Profesor Bolesław Krupiński (1893–1972)	17	Disce puer...	39
Sesja poświęcona uczczeniu pamięci profesorów		Wspomnienia o Andrzeju Wilkoszu	40
Stanisława Bładowskiego i Ludgera Szklarskiego	25	Piękno, które dostrzegłam	41
Kilka pytań do absolwenta AGH dr. inż. Arkadiusz Kampczyka	27	Exchange Zone	42
Nowości Wydawnictw AGH	29	AGH na wakacjach	43

ISSN – 1898-9624 • „Biuletyn AGH” – Magazyn Informacyjny Akademii Górniczo-Hutniczej • nr 61, styczeń 2013 r.

Redaguje zespół: Zbigniew Sulima (redaktor naczelny), stali współpracownicy: Ilona Trębacz, Małgorzata Krokoszyńska, Zespół ds. Informacji i Promocji

Adres redakcji: AGH, paw. A-0, pok. 16 • al. Mickiewicza 30, 30-059 Kraków • tel. (12) 617-34-49 • biuletyn@agh.edu.pl • www.biuletyn.agh.edu.pl

Opracowanie graficzne, skład: Scriptorium „TEXTURA” • e-mail: textura@textura.pl • Druk: Drukarnia „Kolor Art” s.c. • ul. Kotlarska 34, 31-539 Kraków

Kolportaż: Sekretariat Główny AGH i redakcja • Nakład: 2200 szt. bezpłatny • Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adjustacji tekstów.

Na okładce: Fotografia wykonana podczas uroczystego górniczego przemarszu ulicami miasta – 4 grudnia 2012 – fot. Z. Sulima

Przemówienie Dziekana Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii prof. Piotra Czai wygłoszone podczas uroczystego posiedzenia Senatu AGH z okazji Barbórki 2012

Magnificencjo Rektorze
Państwo Ministrowie
Panowie Parlamentarzyści i Senatorowie
Wysoki Senacie
Drodzy Goście
Panie i Panowie

Po roku wyborczym jesteśmy u początku kolejnej kadencji żywiąc nadzieję, że i ta obfitować będzie w wydarzenia pomyślne i przynoszące nam sukcesy i satysfakcję. Tego serdecznie życzę – gratulując wszystkim wybranym władzom rektorskim, wszystkim Państwu dziekanom.

for. Z. Sulima

Cały gospodarczy świat lęka się kryzysu. My w AGH też ostrożnie patrzymy w przyszłość, mając nadzieję, że siedem wspaniałych lat sprawowania urzędu przez prof. Antoniego Tajdusia nie było tymi biblijnymi „latami tłustymi”, po których – jak pamiętamy – było gorzej...

Zatroskana o przyszłość gospodarki cała górnicza Polska radośnie obchodzi swoje święto, które jest chyba jedyną okazją do publicznego podziękowania za trud górniczej pracy wszystkim, którzy tej pracy oddali się bez reszty.

Ojcowie nasi przed 94 laty założyli tę wspaniałą uczelnię właśnie po to, aby – jak mówił St. Staszic, nasz Patron – siłą intelektu kształtować serca naszej młodzieży, sposobić ją do odkrywania tajemnic życia na Ziemi i wydobywać z Niej przydzielone nam przez naturę skarby. Czynimy to zgodnie z naszą misją, wpajając w młode umysły szacunek dla potężnej natury i ucząc pokory względem jej majestatu.

Jesteśmy pełni uznania dla rzesz polskich górników, w tym licznych zastępów naszych absolwentów, inżynierów geologów, górników, geodetów, wiertników, mechaników i elektryków, którzy z powodzeniem odnoszą wielkie sukcesy w 50-letnim KGHM – Polska Miedź SA, w giełdowej Jastrzębskiej Spółce Węglowej, w potężnej Kompanii Węglowej, Południowym Koncernie Węglowym, Katowickim Holdingu Węglowym, czy w młodej – 30-letniej – Grupie Kapitałowej Lubelski Węgiel Bogdanka SA, która przed dwoma tygodniami tu w tej auli świętowała swój jubileusz. Przedstawiciele tych

wszystkich branż górnictwa serdecznie witam za panem rektorem i gorąco pozdrawiam w imieniu naszej społeczności wydziałowej.

Cieszymy się że nasi absolwenci odnoszą sukcesy w krajowym przemyśle, ale też, że są obecnie wszędzie na całym świecie. Budują trzecią służbę Kanału Panamskiego, wydobywają rudy metali w Australii tak bardzo bogatej w te surowce, wykładają w najlepszych uniwersytetach technicznych świata. Po prostu: „Nasi absolwenci są wspaniali”.

Mówiąc o wielkim świecie pozwólcie mi Państwo na akcent osobisty. Chcę bowiem szczególnie serdecznie przywitać mojego kolegę z ławy studenckiej pana Mykoła Skorbienko z Ukrainy, który po studiach w AGH w 1973 roku, całe zawodowe życie przepracował w górnictwie ukraińskim osiągając w nim najwyższe szczyty kompetencji i stanowiska. Przez cały ten okres nigdy nie zapomniał o AGH. W ostatnich latach bardzo intensywnie współpracował z naszymi profesorami, co nagrodi mu dzisiaj Minister Gospodarki nadając stopień „Honorowego Dyrektora Generalnego”.

Świętując tegoroczną Barbórkę świętujemy sukcesy górnictwa, które mamy i które mieć będziemy. Górnictwo jest fundamentem stabilności surowcowej Polski, a przede wszystkim niezależności energetycznej kraju. Na świecie, a zwłaszcza w UE słychać wiele nieuprawnionych opinii, że górnictwo to przeszłość i zacofanie. Tu warto przytoczyć słowa wielkiego fizyka Maxa Plancka, który powiedział znamienne zdanie, że **„...górnictwo nie jest wszystkim, ale bez górnictwa wszystko jest niczym”**.

Szanowni Państwo – od lat niezmiennie powtarzam swe przekonanie i dzisiaj to zrobię jeszcze raz, że węgla jako pierwiastka

tego w złożach – w skalach węglanowych, zgromadzonego w hydratatach spoczywających na dnie oceanów i w węglowodorach winniśmy bardzo szanować, ale nie z bojaźni przed dwutlenkiem węgla – jak nam sugerują twórcy dwutlenkowej hysterii, ale z szacunku do tego najważniejszego na Ziemi pierwiastka życia, którego gdy zabraknie w powietrzu atmosferycznym – na naszych stołach nie pojawi się pożywienie, a zielona planeta Ziemia stanie się kamienistą księżycową pustynią.

W bieżącym roku obchodziliśmy 120. rocznicę powstania SITG – organizacji, która przyczyniła się do powstania naszej uczelni. Podobnie świętowaliśmy 40. rocznicę śmierci wielkiego polskiego górnika – profesora Bolesława Krupińskiego (1897–1972), który polskie górnictwo wyniósł na światowy poziom powołując światową organizację Kongresów Górniczych, która działa już 54 lata i jest ciągle kierowana przez polskich liderów górnictwa. Akademia nasza i Wydział Górnictwa i Geoinżynierii aktywnie uczestniczy w pracach kongresu w skali ogólnoświatowej, mając we władzach swoich przedstawicieli.

Podobnie nasi specjaliści bardzo aktywnie działają w obronie górnictwa na krajowych forach, gdzie ciągle w niezrozumiały sposób dyskryminuje się polskie surowce – zwłaszcza energetyczne. Potępia się polski węgiel, którego natura dała nam bardzo obficie, gloryfikując węglowodory, które trzeba importować. Podobnie gloryfikuje się odnawialne źródła energii – za rozwojem których oczywiście jesteśmy, ale mamy świadomość, że na razie są to źródła znacznie

droższe i ktoś za to musi zapłacić, a społeczeństwo nasze nie jest jeszcze tak zamożne, aby to rozwiązanie przyjąć z entuzjazmem.

Tu pragnę jeszcze raz powtórzyć za złożonym niedawno dla mediów oświadczeniem Rektora AGH prof. Tadeusza Słomki, że Akademia Górniczo-Hutnicza będzie nadal pracować na rzecz ochrony i zagospodarowania polskich złóż bez względu na określone opinie propagowane przez niektóre ośrodki, chyba mało przyjazne samowystarczalnej surowcowo Polsce, korzystające z wykonanych na zamówienie raportów o z góry wiadomym wydzźwięku.

Dowodem na to, że jesteśmy za rozwojem energetyki alternatywnej są liczne prace naukowo-badawcze pracowników Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii, jak choćby te dotyczące wykorzystania metanu ze złóż węglowych, jak przykładowo projekt PO-IG kierowany przez prof. Stanisława Nawrata, w którym w współpracy z wybitnymi chemikami pochodzącymi również z innych uczelni jak Uniwersytetu Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie czy Politechniki Wrocławskiej, udało się po raz pierwszy w Polsce zbudować instalację pracującą w skali półtechnicznej z powodzeniem wykorzystującą energię nisko stężonego (poniżej 1 proc.) metanu znajdującego się w powietrzu wentylacyjnym kopalń. Podobnie z powodzeniem w Jastrzębiu prowadzone są prace nad wykorzystaniem metanu z kopalń zlikwidowanych poprzez budowę systemu analogicznego do dystrybucji gazu CNG, którym ogrzewana będzie hala sportowa i szkoła.

Podsumowując miniony rok trzeba podkreślić, że na szczęście nie był on jeszcze naznaczony symptomami światowego kryzysu. Jako nauczyciele akademicy mamy co robić. Kandydatów na studia na wszystkich czterech kierunkach mieliśmy znacznie więcej niż mogliśmy przyjąć na pierwszy rok.

Kierunek Budownictwo w tym roku świętował 18 lat kształcenia – można rzec – osiągnął już swoją dojrzałość. Fakt ten został ukoronowany decyzją Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów, która przyznała wydziałowi prawo do nadawania stopnia doktora nauk technicznych w dyscyplinie budownictwo. Oznacza to, że w oczach tejże komisji oraz Rady Nauki – mamy stosowne uznanie dla kadry naukowej i zaplecza badawczego. Podobnie w dyscyplinie: inżynieria produkcji w tym roku w październiku uzyskaliśmy prawa do nadawania stopnia doktora nauk technicznych. Jest to obok praw do habilitowania, czwarte uprawnienie akademickie w zakresie doktoryzowania, co oznacza istotny postęp względem stanu sprzed 2008 roku.

Tu muszę też pochwalić wydział i jego aktywnych profesorów za to, że prawo do doktoryzowania w dyscyplinie inżynieria środowiska przyznane nam przed dwoma laty w pełni skonsumowaliśmy, nadając już osiem stopni doktora w tej dyscyplinie, w tym jednemu obywatelowi Szwajcarii. Upoważnia nas w to pełni do wystąpienia o prawa do nadawania stopnia doktora habilitowanego nauk technicznych i zapewniam wszystkim, że krok ten uczynimy w nadchodzącym roku.

Rok 2012 był dla wydziału bardzo pomyślny pod względem rozwoju kadry. Z pięciu przewodów o nadanie tytułu profesora dwie osoby z wydziału tytuł już uzyskały, trzecia osoba – wszystko na to wskazuje – otrzyma go w CK na posiedzeniu właśnie w dniu dzisiejszym. Cztery przewody dotyczyły osoby spoza AGH. Na wydziale zakończono 4 przewody habilitacyjne i otworzono 7 kolejnych (w tym 5 z wydziału). Obroniono 12 doktoratów (w tym 2 z wyróżnieniem) i otwarto cztery nowe przewody doktorskie. Do pracy przyjęto 15 młodych pracowników nauki. Wypromowano jeszcze w systemie jednolitym 81 magistrów inżynierów, w tym 15 górników, oraz w systemie dwustopniowym 362 inżynierów, w tym 107 górników i 181 magistrów, w tym 48 górników. W sumie oznacza to, że wypromowaliśmy łącznie 624 absolwentów, w tym 170 absolwentów na kierunku Górnictwo i Geologia.

Na studiach doktoranckich jest obecnie 42 słuchacze. Podobnie bardzo dużą popularnością cieszą się studia podyplomowe z zakresu różnych dyscyplin: od górnictwa odkrywkowego, problemów

foto. Z. Sulima

wentylacji i klimatyzacji w górnictwie podziemnym i przemyśle, poprzez BHP po grafikę komputerową. W bieżącym roku uczestniczyło w tej formie kształcenia ustawicznego ponad 350 słuchaczy.

Wiele energii i czasu naszych pracowników pochłonęła kolejna reforma edukacyjna tym razem zwana Krajowe Ramy Kwalifikacji (KRK). Uznajemy ją za kompletnie niepotrzebną i pomysł jej wprowadzenia w tej formie oceniamy zdecydowanie negatywnie. Bowiem jakość i efekty kształcenia w żadnej mierze nie zależą od tego, co – używając języka efektów kształcenia – wpisujemy do wymagowanych tabelki i macierzy. Efekt będzie widoczny wtedy, gdy odejmiemy od kształcenia **masowego** na rzecz kształcenia **elitarnego**, zakładając oczywiście, że otrzymamy porównywalne środki finansowe.

Pewnego rodzaju ciosem dla dydaktyki wydziałowej jest w mojej ocenie również obowiązek przekształcenia Zamiejscowych Ośrodków Dydaktycznych w wydziały zamiejscowe lub filie. Bardzo dobrze funkcjonujące na Wydziale Górnictwa i Geoinżynierii ZOD-y w Jastrzębiu Zdroju i w Jaworznie zostały utworzone głównie w wyniku zapotrzebowania przemysłu i były ukłonem uczelni w kierunku kandydatów na studia w poszukiwanych specjalnościach. Były to i są nadal raczej małe społeczności akademickie kształtujące od 200 do 400 osób, ale doskonale wpisujące się w pracę dużego wydziału (2500–3800 studentów). Przekształcenie tak małej liczbowo społeczności akademickiej w samodzielną jednostkę naukową, prowadzi do mnożenia bytów, stanowisk, kosztów i trudno rokować jej świetlaną przyszłość, zwłaszcza pod względem finansowym.

W pracach naukowych badawczych również nie widzimy zastój, zwłaszcza na odcinku współpracy z przemysłem. Świadczyć może o tym budżet wydziału, który przy prawie stałej dotacji dydaktycznej, wzrósł na przestrzeni ostatnich 4 lat prawie o 50 proc. Wydział uczestniczy w wielu ważnych projektach badawczych jak przykładowo duży projekt strategiczny NCBiR „zgazowanie węgla” pod kierunkiem prof. Jerzego Klicha, czy projekty związane z poprawą bezpieczeństwa w kopalniach kierowane przez prof. Nikodema Szlązaka i prof. Stanisława Wasilewskiego, a także projekty międzynarodowe jak Min Novation koordynowany przez AGH i kie-

rowany przez dr Annę Ostrego i prof. Marka Całę, oraz projekt „Biomasster” kierowany przez dr. Radosława Pomykałę i prof. Macieja Mazurkiewicza.

Panie Rektorze, Szanowni Państwo.

Przy okazji Barbórki serdecznie dziękuję wszystkim moim współpracownikom, którzy swoją aktywnością tu w uczelni, w przemyśle, w kraju i poza jego granicami budują – dobrze odbierany wizerunek wydziału.

W tym miejscu dziękuję również Wam drodzy goście – szczerze i z oddaniem zaangażowanym w polskie górnictwo. Podobnie dziękuję również tu obecnym przedstawicielom władz samorządowych wszystkich szczebli. Krótko – **dziękuję serdecznie wszystkim!**

Panie Rektorze, Szanowni Państwo.

Całej braci górniczej tu obecnej i tej pozostającej dzisiaj na swoich stanowiskach pracy składam serdeczne życzenia barbórkowe, jako spadkobiercom idei naszego patrona Stanisława Staszica. Dzisiaj możemy się odwołać tak do Stanisława Staszica, który w okupowanym kraju miał wielkie marzenia i do prof. Bolesława Krupińskiego, któremu wiele z marzeń Staszica udało się osiągnąć już w niepodległej, choć nie do końca wolnej Polsce.

Życzę wszystkim górnikom, aby misja dostarczana surowców dla gospodarki kraju przynosiła pełnię satysfakcji i wdzięczności całego grona konsumentów.

Do naszej patronki „Świętej Barbary” dzisiaj kierujemy nasze westchnienia. W twoje ręce patronko nasza powierzamy los górniczej braci. Niech nie zawodzi nas rozum, niech sprawne ręce sterują zręcznie skomplikowanymi maszynami. Niech pracującym w kopalniach sprzyja Boże szczęście, zawarte w tradycyjnym górniczym pozdrowieniu, tak aby po trudach codziennej pracy wszyscy wrócili szczęśliwie do domów, tam gdzie zawsze niecierpliwie czeka-

ją rodziny, dziadkowie, współmałżonkowie, dzieciaki i najukochańsze wnuki.

Święta Barbaro miej w swojej opiece nasz ciężki górniczy trud i nasz prześwietny górniczy stan.

Całej braci górniczej kłaniam się nisko i pozdrawiam serdecznie
Szczęść Boże!

Panie Rektorze, Szanowni Państwo.

Na zakończenie pragnę poinformować, że Wydział Górnictwa i Geoinżynierii po raz czwarty pragnie uhonorować osoby, które swą pracą i postawą przyczyniły się do jego rozwoju naszym wydziałowym wyróżnieniem zwanym „Kryształowa Barbórka”.

Ponieważ lista zasług tegorocznych Laureatów jest bardzo długa, więc pozwólcie państwo że zamknę ją w krótkim stwierdzeniu – zrobili dla wydziału bardzo wiele, a będąc w gronie wyróżnionych będą nadal przynosić wydziałowi honor i splendor. Na listę Laureatów wyróżnienia w tym roku wpisani zostaną:

- **prof. Karol Musioł** – syn Ziemi Zagłębiowskiej, wieloletni Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, długoletni wiceprzewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polski, doktor honoris causa Uniwersytetu w Orleanie oraz w Catholic University of America, wypróbowany przyjaciel i ambasador Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii;
- **prof. Bronisław Barchański** – podobnie urodzony i wychowany na Śląsku, Honorowy Obywatel miasta Ruda Śląska, były Prorektor AGH ds. Nauczania, prodziekan wydziału, Honorowy Członek Senatu TU Bergakademie Freiberg w Niemczech, inicjator i organizator wielu wspaniałych akcji edukacyjnych, programów naukowych, praktyk zagranicznych, wielki nauczyciel i wychowawca młodzieży.

Stopnie górnicze wręczone podczas Barbórki w AGH (2012)

Generalny Dyrektor Górniczy I Stopnia

- prof. dr hab. inż. Piotr Czaja

Generalny Dyrektor Górniczy II Stopnia

- prof. dr hab. inż. Danuta Bielewicz
- dr inż. Jan Macuda
- dr inż. Czesław Rybicki
- dr hab. inż. Kazimierz Trybalski, prof.nadzw.

Generalny Dyrektor Górniczy III Stopnia

- dr hab. inż. Stanisław Nagy, prof. nadzw.
- dr hab. inż. Zygmunt Niedojadało, prof. nadzw.
- dr hab. inż. Jadwiga Maciaszek, prof. nazw.
- dr hab. inż. Rafał Wiśniowski, prof. nadzw.
- dr inż. Adam Zubrzycki

Dyrektor Górniczy I Stopnia

- dr hab. inż. Jacek Jakubowski
- dr inż. Zbigniew Niedbalski
- dr inż. Tadeusz Solecki
- dr inż. Andrzej Szumiński
- dr inż. Krzysztof Tajduś
- dr hab. inż. Barbara Tora, prof. nadzw.
- dr hab. inż. Barbara Ułasz-Misiak
- dr inż. Dariusz Wiewiórka

Dyrektor Górniczy II stopnia

- dr inż. Artur Bator
- dr inż. Edyta Brzychczy
- dr inż. Dariusz Fuksa
- dr inż. Joanna Hydzik-Wiśniewska
- dr inż. Marek Kęsek
- dr Anna Młynarczykowska
- dr inż. Daniel Saramak
- dr inż. Paweł Sopata
- dr inż. Daniel Wałach
- dr inż. Paweł Wojnarowski
- dr inż. Jan Ziąja

Dyrektor Górniczy III stopnia

- dr inż. Rafał Gawalkiewicz
- mgr inż. Tomasz Wydro

odznakę honorową „Zasłużony dla Górnictwa RP” otrzymali

- dr hab. inż. Ryszard Hejmanowski, prof. nadzw.
- dr inż. Wojciech Jaśkowski
- dr inż. Artur Krawczyk
- dr inż. Mariusz Łaciak
- mgr inż. Monika Paćko
- dr inż. Krzysztof Pietruszka
- dr inż. Czesław Rybicki
- dr inż. Tomasz Stoch

53. Sesja Studenckich Kół Naukowych Pionu Górniczego

6 grudnia 2012 roku odbyła się kolejna, 53. Sesja Kół Naukowych Pionu Górniczego. Obrady zostały zaplanowane w dziewiętnastu sekcjach tematycznych. W tym corocznym święcie studenckiego ruchu naukowego Pionu Górniczego wzięła udział rekordowa liczba studentów. Podczas obrad przedstawiono łącznie 294 referaty, w tym 257 referatów studentów AGH oraz

nalazło w sobie wielkie rezerwy w możliwościach realizacji ciekawych, pożytecznych dla społeczności studenckiej inicjatyw. Wiele z nich to projekty konstrukcyjno-badawcze. Podczas Seminarium Kół Naukowych (październik 2012) prezentowane były rezultaty tych działań.

Obserwując i uczestnicząc w wybranych sekcjach tematycznych mogę z cał-

zym sukcesem, zarówno organizacyjnym, jak i przede wszystkim naukowym. W tym miejscu składam serdeczne podziękowania przede wszystkim studentom – autorom referatów, bez których nie byłoby możliwości zrealizowania tego przedsięwzięcia. Nie zapominam również o opiekunach kół naukowych oraz opiekunach naukowych poszczególnych referatów – dziękuję Wam szanowne koleżanki i koledzy – jestem przekonany, że wasz trud i czas poświęcony studentom przyniesie wymierne efekty w najbliższej przyszłości, zaowocuje jeszcze lepszym rozwojem najlepszych studentów naszej uczelni – a takich przecież skupiają koła naukowe.

Tradycyjnie już referaty laureatów poszczególnych sekcji prezentowane będą w postaci drukowanej, wydawanej przez Uczelniane Wydawnictwa Naukowo – Dydaktyczne AGH.

Laureatom poszczególnych sekcji zostały przyznane jednorazowe stypendia Rektora AGH.

Wyrażam głębokie przekonanie, że kolejna, 54. edycja Sesji Kół Naukowych Pionu Górniczego będzie podsumowaniem następnego udanego roku dla studenckiego ruchu naukowego.

dr inż. Mieczysław Ślósarz

Pełnomocnik Rektora ds. Kół Naukowych Pionu Górniczego

phot. autora

37 referatów gości zagranicznych. W sesji brało udział 321 studentów naszej uczelni oraz 37 gości zagranicznych, studentów z Sankt Petersburg State Mining Institute. Uczestnictwo studentów z Rosji stało się już tradycją, rokrocznie od wielu już lat mamy zaszczyt i przyjemność gościć ich podczas obchodów Dnia Górnika. W sesji uczestniczyli studenci z 31 kół naukowych, w tym jedno koło z Pionu Hutniczego.

Tegoroczne obrady po raz kolejny potwierdziły, że studencki ruch naukowy z roku przeżywa rozkwit, stale zwiększając liczbę oraz jakość prezentowanych referatów. Podczas sesji można było zaobserwować jeszcze jeden sukces działalności kół naukowych – po raz kolejny już, prezentowane były rezultaty realizacji czwartej edycji Grantów Rektora – inicjatywy studenckich kół naukowych obydwu pionów funkcjonujących w naszej uczelni. Dzięki wsparciu i zaangażowaniu władz rektorskich po raz kolejny udało się zrealizować kilkanaście projektów studenckich o bardzo różnorodnej tematyce. Inicjatywa ta spotkała się z pozytywnym przyjęciem ze strony kół naukowych, jest kontynuowana w roku bieżącym. Dzięki temu projektowi wiele kół naukowych od-

kowitą pewnością stwierdzić, że również i w tym roku Sesja Kół Naukowych była du-

Laureaci 53. sesji Kół Naukowych Pionu Górniczego

Sekcja Górnictwo	Mateusz Jakubowski
Sekcja Geologia	Władysław Bętkowski
Sekcja Geodezja	Michał Buczek
Sekcja Geofizyka	Filip Bolesta, Adam Gałązka
Sekcja Geoturystyka	Jan Kardasiński
Sekcja Budownictwo	Michał Tarnawski, Marcin Solarski
Sekcja Wentylacja i Klimatyzacja	Dariusz Gierlak
Sekcja Grafika Komputerowa i Geomatyka	Przemysław Szemla, Paweł Okasa, Rafał Studnicki, Łukasz Skoczylas
Sekcja Wiertnictwo, Nafta i Gaz	Damian Janiga
Sekcja Inżynieria Mineralna	Natalia Momot
Sekcja Mechanizacja i Energetyka	Jarosław Bąba, Michał Balik
Sekcja Ekoinżynieria	Wioletta Gaweł, Klaudia Jabłońska
Sekcja Wibroakustyki Budowli i Inżynieria Akustyczna	Bartłomiej Leško
Sekcja Zarządzanie i Marketing	Konrad Marszałik
Sekcja Rachunkowość i Finanse	Michał Pałaczyk
Sekcja Humanistyczna	Marcin Wądołowski
Sekcja Zarządzanie Produkcją	Paweł Kucharczyk
Sekcja Integracja Europejska	Agnieszka Ryzak
Sekcja Inżynieria Środowiska	Aleksandra Grzywa

Spotkanie Gwarków AD 2012

w Katedrze Maszyn Górniczych, Przeróbczych i Transportowych na Wydziale Inżynierii Mechanicznej i Robotyki

Już po raz 18, zgodnie z górnictwem tradycją, Katedra Maszyn Górniczych, Przeróbczych i Transportowych na Wydziale Inżynierii Mechanicznej i Robotyki w dniu 14 grudnia 2012 roku zorganizowała Spotkanie Gwarków. Pracownicy katedry, studenci ostatnich roczników studiów inżynierskich i magisterskich specjalności AG, MZ, PS i IMIEWG oraz zaproszeni goście spotkali się po raz pierwszy, tym razem w malowniczej, zimowej i mroźnej scenerii Folwarku Zalesie w Grajewie, aby przy kufli piwa i podczas wesołej zabawy podsumować swoje dokonania i górnicze trudy w 2012 roku. Główny organizator spotkania – Stara Strzecha prof. Krzysztof Krauze, jak zwykle zadbał o to, aby dla każdego gwarka nie zabrakło przedniego jadła i bursztynowego trunku z tyskiego browaru, serwowanego w okolicznościowych kufkach w kształcie buta, a oprawa spotkania zadowoliła wszystkich. Było to w dużej mierze możliwe dzięki pomocy organizacyjnej i finansowej przyjaciół z firm współpracujących z naszą katedrą: to firmy KOPEX, Mine Master, PPHU Phoenix Busines, ZM Kozamex, Vacat, KAZ, Stomil Wolbrom, Caterpillar Polska, Damel, Sandvik, Hydromel, Becker-Warkop, Compensus, Centrum Hydrauliki i Eurotech. Spotkanie, poza bardzo liczną grupą pracowników z przemysłu górnictwa oraz z zagranicy, zaszczytyli swoją obecnością władze uczelni, na czele z Rektorem AGH prof. Tadeuszem Słomką, prorektorami prof. Andrzejem Tytką i prof. Zbigniewem Kąkolem oraz Dziekanem Wydziału IMiR prof. Antonim Kalukiewiczem.

Spotkanie rozpoczęła Kierownik Katedry MGPIIT prof. Krzysztof Krauze, który ukonstytuował Wysokie Prezydium oraz zarządził w pierwszej kolejności przeprowadzenie

skoku przez skórę dla wybranych studentów V roku Wydziałów WIMiR i GiG – młodych adeptów sztuki górnictwa. Ceremonię skoku przez skórę poprowadził Stara Strzecha dr inż. Wacław Andrusikiewicz (fot. 1). Następnie wręczono gwarkom zasłużonym

for. arch. autora

dla Wydziału IMiR okolicznościowe odznaki, a wyżej wymienionym sponsorom tradycyjne już upominki w postaci wzmacniającego napoju górali łąckich oraz okolicznościowych kalendarzy WIMiR i AGH (fot. 2). Po części formalnej rozpoczęła się przednia zabawa. Przewodnictwem nad gwarkami objął już po raz siódmy, zaprawiony w piwnych bojach Prezes Mirosław Kańtor ze swoim wspaniałym zespołem. Wiodącym tematem spotkania, poza konsumpcją piwa oraz wybornego i podawanego w ogromnej ilości jadła, były wspomnienia po EURO 2012. Z ramienia Katedry MGPIIT jako obserwatorzy i sędziowie techniczni wzięli udział gwarkowie

Krzysztof Kotwica i Piotr Kipczak, znający od podszewki katedralne naukowo-futbolowe realia.

Prezes spotkania, ze względu na panującą na sali warunki zbliżone do spotkania z EURO 2012 Polska-Grecja oraz obawę

o odwodnienie organizmów wielu gwarków, zarządził test piwa oraz napełnienie nim kufli, specjalnie na to spotkanie wykonanych w kształcie buta. Prezydium zadbało także o porządek i obyczaje, które powinny zapanować na gwarskim spotkaniu. Powołano specjalnych bramkarzy, wyłapujących osobników, którzy przybyli na spotkanie bez godnego górnictwa stroju lub wymaganej kondycji. Rychło znaleźli oni dwóch gwarków odzianych w szaty dobre dla przebiegaczy, a nie ludzi, którzy chcą sławić górnictwo. Na szczęście na sali znaleźli się zaci gwarkowie z Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego oraz Firmy Carbonex, którzy odziali ich w górnictwo mundury (fot. 3). Już w regulaminowym ubiorze otrzymali oni z rąk Prodziekana Wydziału GiG oraz Rektora AGH stopnie górnictwa.

Przed przystąpieniem do dalszej części programu prezes zalecił Gwarkom, nawodnionym już piwną ambrozją, dostarczenie organizmom dodatkowej energii dla podtrzymania ich funkcji biodynamicznych w postaci smakowitej, a co bardzo dla wielu gwarków ważne, ogromnej golonki. Po jej spożyciu rozpoczęto zaplanowane piwno-futbolowe zmagania.

W tym roku zmieniono regulamin głównego konkursu piwnego. Jednorazowe zmagania mogą zafałszować wynik zmagania, dlatego Króla Piwnego AD 2012 wybierano w drodze eliminacji grupowych, ćwierć

for. arch. autora

i półfinałów oraz dopiero na samym końcu wielkiego finału. Wystawiono dwie reprezentacje – młodych, świeżo mianowanych Gwarków oraz mieszaną grupę przemysłowo-naukową, z prodziekanami WIMiR Krzysztofem Mendrokiem i Grzegorzem Ciepłokiem oraz przedstawicielami z przemysłu Andrzejem Kaspruszem i Leszkiem Ostapowem.

Naukowe podejście do spożywania piwa niestety przegrało z praktyką przemysłową i już w półfinale zabrakło przedstawicieli nauki. Gwarkowie z przemysłu potwierdzili swoje piwne predyspozycje także w finale. Z przewagą dwóch tyków wygrał gwarek Andrzej Kasprusz, udowadniając, że wcześniej zdobyte dwa tytuły króla piwnego słusznie mu się należały (fot. 4).

Podczas oraz pomiędzy poszczególnymi konkursami, kontrapunkci rozgrzewali gwarków do takiego stopnia, że w pewnym momencie, przy aplauzie Wysokiego Prezydium, sala zainicjowała dla rozładowania energii, w miejsce „meksykańskiej fali”, zestaw ćwiczeń oraz marszy w rytmie pieśni wojskowych.

Spośród przeprowadzonych konkursów na uwagę zasługiwały między innymi: futbol w warunkach ekstremalnych, czyli kopanie podwodne w wykonaniu Starych Strzech: Antoniego Kalukiewicza z Wydziału IMiR i Zbigniewa Burtana z Wydziału GiG oraz zrealizowana w realiach pierwszego meczu z Anglikami na Stadionie Narodowym sztafeta piwna, w której zamiast pałeczki wymieniane były pletwy. Były także konkursy dla kibiców. Specjalnie dla fanów pracow-

foto: arch. autora

ników Katedry MGPIIT przeprowadzono test „Gwiazdy KMGPIIT po latach”. Największe kłopoty z rozpoznaniem młodych pracowników Katedry po 25–30 latach sprawiły osoby Starych Strzech Krauzego i Kalukiewicza.

Futbolowa atmosfera EURO 2012 w Katedrze MGPIIT, podtrzymywana przez wspólnych kontrapunktów i rywalizacja w tablicach lewej i prawej, tak mocno rozgrzała wszystkich gwarków, że po ponad czterogodzinnej zabawie nikt nie myślał o zakończeniu spotkania. Zarządzono nawet dogrywkę. Jednak obsługa obiektu zagroziła zgaszeniem jupiterów i spotkanie musiało, przy pieśni „Casablanka” i świetle zimnych ognii, dobiec końca (fot. 5). Choć większość uczestników jeszcze długo nie chcia-

ła opuścić gościnnych pomieszczeń Folwarku Zalesie i z kuflem w ręku oraz pieśnią na ustach wspominali miło spędzone chwile. Wszyscy uczestnicy spotkania zgodzili się z jednym, nasze EURO 2012 stało na światowym poziomie i na takie imprezy zawsze bardzo chętnie zgłoszą swój akces. Nie omieszkali potwierdzić swojego udziału w przyszłym roku. Do zobaczenia w grudniu 2013.

Szczęść Boże.

✉ **prof. dr hab. inż. Krzysztof Krauze**
dr inż. Krzysztof Kotwica,

Katedra Maszyn Górniczych, Przeróbczych i Transportowych

foto: arch. autora

Pan Lakshmi N. Mittal Doktorem Honoris Causa AGH

Na wniosek Wydziału Inżynierii Metali i Informatyki Przemysłowej, Senat AGH uchwałą nr 217/2012, podjętą w dniu 31 października 2012, nadał tytuł Doktora Honoris Causa Akademii Górniczo-Hutniczej, Panu Lakshmi N. Mittalowi – za: wkład w strategiczny rozwój oraz konsolidację branży hutniczej w skali światowej, restrukturyzację i unowocześnienie przemysłu hutniczego w Polsce, wieloletnie wspieranie współpracy naukowej i promowanie Aka-

demii Górniczo-Hutniczej oraz umożliwianie poszerzenia wiedzy praktycznej dla studentów i oferowanie atrakcyjnych miejsc pracy dla absolwentów.

Podczas uroczystego posiedzenia Senatu AGH w dniu 11 stycznia 2013, Rektor AGH prof. Tadeusz Słomka wręczył insygnia godności Doktora Honoris Causa AGH Panu Lakshmi N. Mittalowi.

Promotorem nadania godności Doktora Honoris Causa AGH był prof. Mirosław

Karbowniczek z Inżynierii Metali i Informatyki Przemysłowej AGH (tekst laudacji wygłoszonej przez pana profesora w trakcie uroczystego posiedzenia Senatu AGH w dniu 11 stycznia 2013 przedstawiamy poniżej).

Recenzentami byli: prof. Zygmunt Nitkiewicz z Politechniki Częstochowskiej oraz prof. Leszek Blacha Prorektor ds. Organizacji i Rozwoju Politechniki Śląskiej, Wydział Inżynierii Materiałowej i Metalurgii.

Laudacja z okazji nadania godności Doktora Honoris Causa Akademii Górniczo-Hutniczej Panu Lakshmi N. Mittalowi

**Magnificencjo Rektorze,
Wysoki Senacie,
Dostojny Doktorze Honoris Causa,
Szanowni Goście dzisiejszej uroczystości**

Przypadł mi w udziale zaszczyt przedstawienia sylwetki oraz dokonania Pana Lakshmi N. Mittala, Osoby, którą nasza Uczelnia obdarza dzisiaj godnością Doktora Honoris Causa. Celem uzasadnienia decyzji Senatu Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie przygotowałem laudację przybliżającą dostojnym gościom wyróżnioną Osobę, jej życiorys, dokonania i zasługi. Tytuł Doktora Honoris Causa, czyli „doktora dla zaszczytu” jest najwyższym, tradycyjnie stosowanym na całym świecie wyróżnieniem uniwersyteckim, które przyznawane jest osobom o wysokim statusie społecznym lub naukowym, wyjątkowo zasłużonym w dziedzinie nauki, kultury, gospodarki lub polityki. W przypadku dzisiejszego Kandydata mamy do czynienia z osobą szczególnie zasłużoną w dokonaniach z obszaru życia gospodarczego na skalę światową.

Lakshmi N. Mittal – właściciel oraz przewodniczący Rady Dyrektorów i dyrektor generalny ArcelorMittal, zasiadający także w zarządach wielu innych światowych firm, urodził się 15 czerwca 1950 roku w mieście Sadulpur, w Radżastanie, w Indiach. Ukończył kolegium St. Xavier w Kalkucie, uzyskując tytuł licencjata handlu. Swoją pracę zawodową rozpoczął w rodzinnej hucie w Indiach ponad 35 lat temu, zdobywając przez cały okres aktywności doświadczenie w branży hutniczej i sektorach z nią związanych. W roku 1976 założył w Indiach spółkę Ispat International, następnie dokonał połączenia z inną indyjską spółką LNM Holdings. Po nabyciu firmy International Steel Group w USA została utworzona w grudniu 2004 roku grupa Mittal Steel. Była to wówczas największa spółka hutnicza na świecie, a Pan Lakshmi N. Mittal był jej właścicielem i menedżerem. Wizjonerskie kierowanie strategicznym rozwojem przedsiębiorstwa umożliwiło doprowadzenie do dalszej integracji z kolejnym światowym potentatem hutniczym, firmą Arcelor. Po połączeniu Mittal Steel i Arcelor powstał koncern ArcelorMittal – największa grupa firm produkcyjnych na świecie w branży metalurgicznej, mająca huty w wielu krajach, której udział w światowym rynku stali sięga blisko dziesięć procent.

Takie działania organizacyjne i strukturalne wymusiły szybszą konsolidację branży, przyczyniły się ponadto do rozwoju zintegrowanych mini-hut oraz zastosowania żelaza gąbczastego zamiast

złomu w procesie stalowniczym. Jest to przykład sukcesu gospodarczego w skali światowej, będący wzorem dla innych sektorów gospodarki. ArcelorMittal należy dziś do światowej czołówki firm przemysłowych. Restrukturyzacja przemysłu stalowego, w której Osoba honorowana dzisiaj godnością Doktora Honoris Causa odegrała kluczową rolę, sprawiła, że hutnictwo jest dziś branżą mocno skonsolidowaną.

Pan Lakshmi N. Mittal jest przewodniczącym, członkiem zarządów i właścicielem wielu firm, spółek i innych organizacji o zasięgu światowym. Obszar działania większości z nich związany jest z przemysłem hutniczym, ale niektóre mają charakter ekonomiczno-społeczny lub są związane z innymi gałęziami przemysłu. Przykładem jest bank inwestycyjny Goldman Sachs oraz Europejski Koncern Lotniczo-Rakietowy i Obronny (EADS), w których Pan Lakshmi N. Mittal jest członkiem zarządu. Jest on również członkiem Rady Doradców Globalnych premiera Indii, Rady Inwestorów Zagranicznych przy Prezydencie Republiki Kazachstanu, Międzynarodowej Rady Biznesu Światowego Forum Ekonomicznego, Komitetu Wykonawczego World Steel Association oraz Rady Powierniczej Cleveland Clinic (USA).

Wyrazem uznania zasług Pana Lakshmi N. Mittala w światowym życiu gospodarczym są wyróżnienia przyznane przez różne organizacje i gremia o zasięgu światowym. Lista jest długa i obejmuje kilkadziesiąt pozycji. Nie sposób wszystkich dzisiaj wymienić, zatem wspomnę tylko o najważniejszych: tytuł Przedsiębiorcy Przemysłu Hutniczego w Roku 1996 przyznawany przez organizację New Steel w USA, tytuł Biznesmen Roku 2006 przyznawany przez tygodnik „Sunday Times”, tytuł Postać Roku 2006 w Mediach Międzynarodowych przyznawany przez magazyn „Time”, tytuł Postać Roku 2006 przyznawany przez dziennik „Financial Times” za wyjątkowe osiągnięcia biznesowe, tytuł Przedsiębiorcy Roku Przemysłu Hutniczego przyznawany przez Światowe Stowarzyszenie Hutnictwa Żelaza i Stali (AIST), odznaczenie przyznane przez prezydenta Indii – order Padma Vibhushan, który jest drugim pod względem ważności odznaczeniem cywilnym w tym kraju. Pan Lakshmi N. Mittal został w 2008 roku laureatem nagrody magazynu „Forbes” za osiągnięcia w dziedzinie gospodarki kapitałowej i wolności gospodarczej w trzeciej edycji konkursu. W październiku 2010 roku otrzymał medal organizacji World Steel Association w uznaniu za wkład w działalność stowarzyszenia, a także w trwałą rozwój globalnego przemysłu stalowego. Laksh-

mi N. Mittal aktywnie angażuje się w działalność dobroczynną – jest członkiem wielu zarządów licznych organizacji i fundacji o tym charakterze.

Od ponad 10 lat firma ArcelorMittal jest właścicielem ponad 70% przemysłu produkcji stali w Polsce. Grupa kapitałowa ArcelorMittal Poland jest częścią największej światowej grupy produkującej stal. Obejmuje oddziały w Dąbrowie Górniczej (dawna Huta Katowice), Krakowie (dawna Huta im. T. Sendzimira) i kilka mniejszych zakładów, produkując rocznie około 5 mln ton stali. Od początku przejęcia tych zakładów przez koncern ArcelorMittal, zarządzany przez Pana Lakshmiego N. Mittala, obserwuje się współpracę z Akademią Górniczo-Hutniczą. Obejmuje ona zlecenie badań dotyczących rozwiązywania problemów techniczno-technologicznych pojawiających się podczas modernizacji istniejących linii technologicznych. Dzięki wspólnym pracom prowadzonym przez kadrę pracowników naukowych AGH oraz pracowników ArcelorMittal wiele linii technologicznych zostało zmodernizowanych, a procesy technologiczne prowadzone są w sposób zoptymalizowany pod względem materiałowym, energetycznym i ekologicznym. Taka współpraca zwiększa szanse na utrzymywanie się na trudnym rynku w warunkach silnej konkurencji producentów stali.

Współpraca pomiędzy AGH i innymi uczelniami technicznymi w Polsce oraz firmami wchodzącymi w skład dzisiejszego koncernu ArcelorMittal Poland ma długoletnią tradycję. Od początku projektowania, budowania, uruchamiania i późniejszej produkcji tych zakładów profesorowie i inni pracownicy naukowcy współdziałali przy wdrażaniu nowych rozwiązań. Spośród licznych efektów wymienię tylko najważniejsze: technologia wytwarzania spieku wysokozasadowego, system optymalizacji wytwarzania surówki, modelowanie i optymalizacja procesu nagrzewania i walcowania blach na gorąco, optymalne wykorzystanie potencjału walcowni zimnej oraz prace z zakresu optymalizacji technologii wytwórczych w aspekcie ochrony środowiska.

Odrębnym obszarem działalności na rzecz Uczelni jest szeroka współpraca i zgoda na odbywanie praktyk i innych form zdobywania wiedzy praktycznej przez studentów. Sztandarowym przykładem takich działań jest program „Zainstaluj się”, prowadzony od kilku lat przez firmę ArcelorMittal, z którego korzysta kilkuset studentów AGH rocznie. Uczestnicy mają możliwość odbywania praktyk, staży, nauki fachowej terminologii angielskiej – bezpośrednio w oddziałach produkcyjnych. Wyróżniający się studenci w nagrodę uzyskują możliwość bezpłatnego wyjazdu na stypendia do Anglii w celu odbycia zaawansowanych kursów językowych.

Firma ArcelorMittal zarządzana przez Pana Lakshmiego N. Mittala oferuje atrakcyjne miejsca pracy absolwentom AGH oraz innych uczelni polskich. Zatrudnienie znajdują zarówno inżynierowie o różnych specjalnościach: metalurzy, mechanicy, elektrycy, informatycy, jak również humaniści, np. prawnicy czy socjologowie. Współpraca w zakresie naukowym oraz edukacyjnym ma szczególne znaczenie dla młodych pracowników naukowych, bowiem znacząco pomaga w pogłębieniu własnego warsztatu naukowego, a także przyczynia się do rozwoju i promocji Uczelni.

Na koniec pragnę podzielić się osobistą refleksją wynikającą z faktu, że jestem pracownikiem Wydziału Inżynierii Metali i Informatyki Przemysłowej. Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie jest jedną z najstarszych uczelni technicznych w Polsce, o ponad 90-letniej tradycji. Wnioskodawcą w postępowaniu o nadanie godności Doktora Honoris Causa jest jeden z najstarszych w AGH wydziałów o hutniczym rodowodzie, na którym prowadzone jest kształcenie kadry inżynierskiej oraz badania naukowe nie tylko w zakresie metalurgii, lecz także inżynierii materiałowej i informatyki przemysłowej. W ubiegłym roku Wydział Inżynierii Metali i Informatyki Przemysłowej obchodził 90-lecie istnienia. Cieszymy się, że ten jubileusz został uświetniony przez dzisiejszą uroczystość, która z pewnością stanowi jedno z najważniejszych wydarzeń w długiej historii wydziału.

for. Z. Sulima

Szanowni Państwo

Na podstawie przedstawionych dokonań stwierdzam, że Pan Lakshmi N. Mittal w pełni zasługuje na godność Doktora Honorowego Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie. Wkład w strategiczny rozwój oraz konsolidację branży hutniczej w skali światowej, restrukturyzacja i unowocześnienie przemysłu hutniczego w Polsce, wieloletnie wspieranie współpracy naukowej i promowanie AGH oraz umożliwianie poszerzania wiedzy praktycznej przez studentów i oferowanie atrakcyjnych miejsc pracy dla absolwentów zostało w pełni potwierdzone.

Serdecznie gratuluję najwyższego uznania przez środowisko uniwersyteckie dla Pana osiągnięć w sferze gospodarczej i społecznej i życzę dalszych sukcesów na niwie prywatnej i zawodowej.

dr hab. inż. Mirosław Karbowniczek, prof. nadzw.

Wydział Inżynierii Metali i Informatyki Przemysłowej AGH

Lakshmi N. Mittal urodził się 15 czerwca 1950 roku w mieście Sadulpur w Radżastanie w Indiach. Jest dyrektorem generalnym oraz Prezesem Zarządu ArcelorMittal – największego na świecie producenta stali i znaczącej firmy wydobywczej, zatrudniającej 260 000 osób w 60 krajach. ArcelorMittal Poland skupia ok. 70 proc. potencjału produkcyjnego segmentu hutniczego w Polsce i jest właścicielem pięciu hut oraz największej w Europie koksowni ZK Zdżeszowice. Od momentu prywatyzacji Polskich Hut Stali w 2004 roku firma zainwestowała w modernizację swoich zakładów ponad 4,5 mld złotych. ArcelorMittal Poland wraz z innymi podmiotami należącymi do grupy ArcelorMittal, takimi jak ArcelorMittal Warszawa, ArcelorMittal Distribution Solutions Poland i ArcelorMittal Construction oraz spółkami zależnymi, daje zatrudnienie łącznie ponad 15 000 osób.

Centrum Badań i Prób Statków Powietrznych PZL Mielec

W dniach 13–14 grudnia 2012 roku w budynku Regionalnego Centrum Transferu Nowoczesnych Technologii Wytwarzania odbywał się III Mielecki Festiwal Nauki i Techniki zorganizowany w ramach cyklu Podkarpackich Festiwali Nauki i Techniki. Jego organizatorami byli: Samorząd Województwa Podkarpackiego, Samorząd Powiatu Mieleckiego, Samorząd Mielca, Agencja Rozwoju Regionalnego MARR SA oraz Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Nauczycieli w Mielcu. To właśnie w CKPiDN w 2011 roku zrodził się pomysł tego prawdziwego święta nauki i techniki. Jego głównym przesłaniem było i nadal jest rozbudzenie wśród uczniów mieleckich szkół zainteresowania naukami ścisłymi oraz techniką, a także pokazanie, że edukacja dzieci i młodzieży może odbywać się poza murami szkolnymi.

Na festiwalu swoje stoisko miała również Akademia Górniczo-Hutnicza, prezentując między innymi robotę do rehabilitacji kończyn dolnych, który został zaprojektowany w ramach realizacji pracy magisterskiej

przez absolwenta Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Robotyki pana Grzegorza Piątkę i praca ta zwyciężyła w konkursie „Zwykły Bohater”. W trakcie festiwalu prof. Andrzej Samek wygłosił kolejny swój autorski wykład w Mielcu na temat „Przyroda i technika – inspirujące powiązania”.

Festiwalowi towarzyszyła uroczystość otwarcia Regionalnego Centrum Transferu Nowoczesnych Technologii Wytwarzania, której gospodarzami byli: Andrzej Chrabąszcz – Starosta Powiatu Mieleckiego oraz Zdzisław Nowakowski – Dyrektor Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Nauczycieli w Mielcu. Uroczystość zaszczyliło wielu znakomitych gości, m.in.: Dariusz Bogdan – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki, Władysław Ortyl – Senator RP, Bożena Lublińska-Kasprzak – Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Teresa Kubas-Hul – Przewodnicząca Sejmiku Województwa Podkarpackiego, Zygmunt Cholewiński – Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego, prof. Tadeusz Słomka – Rektor AGH oraz prof. Zbi-

gniew Kąkol – Prorektor ds. Nauki, Jacek Wojtas – Podkarpacki Kurator Oświaty, Janusz Chodorowski – Prezydent Mielca, Marek Darecki – Prezes Doliny Lotniczej, Janusz Zakręcki – Prezes Polskich Zakładów Lotniczych.

W ramach działalności RCTNTW będą uruchomione następujące laboratoria: laboratorium nowoczesnych technik wytwarzania na obrabiarkach sterowanych numerycznie; laboratorium nauki programowania obrabiarek sterowanych numerycznie; laboratorium nowoczesnych obrabiarek skrawających; laboratorium komputerowego wspomaganie projektowania i wytwarzania CAD/CAM; laboratorium nowoczesnych metod spawania, zgrzewania i cięcia metali; laboratorium nowoczesnych technologii montażu konstrukcji lotniczych i blacharskich; laboratorium metrologii wspomagane komputerowo; laboratorium nowoczesnych metod Lean Manufacturing; laboratorium mechatroniki; laboratorium badań nieniszczących. Wyposażenie laboratoriów będzie konsultowane z pracownikami naukowymi

fol. arch. autora

foto: arch. autora

AGH, co w przyszłości umożliwi prowadzenie wybranych zajęć w laboratoriach dla studentów Zamiejscowego Ośrodka Dydaktycznego AGH w Mielcu.

Pełne teksty wszystkich wystąpień podczas uroczystości otwarcia Regionalnego Centrum Transferu Nowoczesnych Technologii można przeczytać na stronie:

www.ckp.edu.pl/projekty/festiwal,nauki,i,techniki/uroczyste,otwarcie,rcntntw.html#ak26565

Rektor AGH prof. Tadeusz Słomka powiedział między innymi: Czujemy się zaszczytzeni zaproszeniem na tę uroczystość. Akademia Górniczo-Hutnicza powstała blisko 100 lat temu w celu szkolenia profesjonalnych kadr dla polskiej gospodarki i przemysłu. Tej idei jesteśmy wierni do dzisiaj. Kształcimy studentów z całej Polski, ale najwięcej z 3 województw: małopolskiego, podkarpackiego i śląskiego. Zatem nie można się dziwić, iż chcemy się mocno usadowić na Podkarpaciu. Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny w Mielcu rozwija się niezwykle dynamicznie, ale w naszych zamierzeniach chcemy go przekształcić w zamiejscowy wydział AGH, a w przyszłości w filię AGH. Jestem pewien, że wspólnym wysiłkiem uda nam się to zrealizować. Dziś gratuluję otwarcia wspaniałego ośrodka Regionalnego Centrum Transferu Nowoczesnych Technologii Wytwarzania i życzę dynamicznego rozwoju całej ziemi mieleckiej. Wszystkiego dobrego i zgodnie z barbakowym obyczajem Szczęść Boże na dalsze lata.

W trakcie uroczystości Prezes Zarządu Polskich Zakładów Lotniczych w Mielcu Janusz Zakręcki został odznaczony Honorową Odznaką Zasłużony dla Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Robotyki.

W trakcie pobytu w Mielcu delegacja AGH uczestniczyła w uroczystości otwarcia w Polskich Zakładach Lotniczych Mielec a Sikorsky Company – Centrum Badań i Prób Statków Powietrznych.

Inwestycja kosztowała prawie 60 mln zł; z tej kwoty 20 mln zł to dofinansowanie z programu Innowacyjna Gospodarka. Strategicznym kierunkiem rozwoju PZL Mielec jest rozwój i wdrażanie nowoczesnych technologii. Ważnym elementem realizacji tej strategii jest uruchomienie Centrum Badań

i Prób Statków Powietrznych, zlokalizowanego w nowo wybudowanym hangarze PZL Mielec. Oddanie do użytku obiektu centrum rozpoczęło proces wyposażania go w nowoczesną aparaturę, która będzie wykorzystywana przez PZL Mielec, ale również – w razie zapotrzebowania – może służyć innym firmom należącym do UTC w Polsce. Centrum oferować będzie usługi w zakresie badań i testów w locie samolotów oraz śmigłowców. Dzięki najnowszym technologiom wzrośnie bezpieczeństwo prowadzonych badań. Rozwój działalności centrum może przełożyć się na wzrost zatrudnienia w firmie.

Działalność badawczo-rozwojowa Centrum obejmować będzie takie obszary jak:

- badania i próby własności aerodynamicznych statków powietrznych w locie;
- integracja, badania i próby systemów elektrycznych, nawigacyjnych i radiowych statków powietrznych;
- badania i optymalizacja zabudowanych anten wyposażenia radiowego;
- badania i kalibracja systemów paliwowych statków powietrznych;
- badania i kalibracja kompasów i girokompasów;
- badania i kalibracja radiokompasów;
- badania wibracji statków powietrznych;
- badania zakłóceń elektromagnetycznych na statkach powietrznych;
- próby zespołów napędowych.

W imieniu całej społeczności akademickiej Akademii Górniczo-Hutniczej życzymy obu nowo powstałym instytucjom dydaktyczno-badawczym sukcesów i dalszego dynamicznego rozwoju.

Bolesław Karwat

Kierownik Zamiejscowego Ośrodka Dydaktycznego AGH w Mielcu

foto: arch. autora

C-MAC Days 2012 w AGH

W dniach 10–13 grudnia 2012 roku w AGH odbyła się międzynarodowa konferencja „C-MAC Days 2012”. Jest to cykliczna konferencja organizowana przez uznane ośrodki uniwersyteckie w Europie w ramach European Centre for the Development of New Metallic Alloys and Compounds (C-MAC), której celem jest wymiana wiedzy i edukacja w tematyce złożonych związków międzymetalicznych, a szczególnie dyskusja wyników badań uzyskanych w ramach Centrum C-MAC w ostatnim roku oraz nakreślenie planów dalszej działalności Centrum.

Tematyka tegorocznego spotkania obejmowała szerokie spektrum zagadnień związanych ze złożonymi związkami międzymetalicznymi, od badań podstawowych po ich zastosowania aplikacyjne:

- rozwój nowych związków międzymetalicznych,
- materiały konstrukcyjne / strukturalne,
- materiały termoelektryczne i magneto-kalorymetryczne,
- materiały katalityczne,
- powłoki,
- złożoność struktury periodycznych i aperiodycznych związków metalicznych.

Oficjalne otwarcie konferencji miało miejsce w dniu 11 grudnia 2012 roku. Gospodarzami otwarcia byli Prorektor ds. Nauki prof. Zbigniew Kąkol oraz dyrektor generalny Centrum C-MAC prof. Marc de Boissieu. W swoim wystąpieniu prof. Z. Kąkol

scharakteryzował obszary prac naukowo-badawczych realizowanych przez pracowników AGH oraz współpracę międzynarodową.

Następnie prof. An-Pang Tsai z Uniwersytetu Tohoku w Japonii wygłosił wykład plenarny dotyczący projektowania nowoczesnych materiałów wykazujących właściwościach katalityczne.

W dniu 11 grudnia 2012 roku obrady kontynuowano w trzech sesjach wykładowych, uwieńczonych wieczorną sesją posterową. Sesje zapoczątkował wykład dr. Anja Waske z Leibniz-Institut für Festkörper – und Werkstofforschung Dresden dotyczącym materiałów magnetokalorycznych. Doktor Waske jest laureatką konkursu „Promotional Lecture 2012” organizowanego przez Gender Mainstreaming in Materials Science Unit w C-MAC (kierowanej przez prof. Czyrską-Filemonowicz, WIMiIP) promującą aktywność kobiet w inżynierii materiałowej. Kolejne wystąpienia obejmowały prezentacje na temat procesów syntezy oraz właściwości mikrostrukturalnych jak i fizycznych złożonych związków międzymetalicznych takich jak materiały CMA, klatraty czy też nadstoppy. Podczas wieczornej sesji posterowej zaprezentowano 20 posterów opisujących wyniki najaktualniejszych badań prowadzonych w tematyce złożonych związków międzymetalicznych. Referatom oraz prezentacjom plakatowym towarzyszyła ożywiona przedmiotowa debata.

W dniu 12 grudnia 2012 kontynuowano obrady konferencyjne w dwóch sesjach obejmujących prezentację i dyskusję wykładów na temat złożoności struktury oraz właściwości fizycznych materiałów CMA oraz kwazikryształów. Towarzysząca prezentacjom debata była dla wielu uczestników możliwością nawiązania profesjonalnych kontaktów międzynarodowych oraz zainicjowania przyszłych wspólnych działań naukowo-badawczych.

Podczas popołudniowej drugiej sesji posterowej 12 grudnia 2012 kontynuowano dyskusje na tematy poruszane w zaprezentowanych wcześniej wykładach oraz plakatami. Ponadto uczestnicy zainteresowani głębszym zapoznaniem się z działalnością badawczą Akademii Górniczo-Hutniczej mieli możliwość zwiedzenia wybranych laboratoriów uczelni:

- Międzynarodowego Centrum Mikroskopii Elektronowej dla Inżynierii Materiałowej (IC-EM), w którym, m.in. zaprezentowano uczestnikom najnowszej generacji mikroskop elektronowy Titan Cubed G2 60–300 umożliwiający badanie mikrostruktury i składu chemicznego materiałów w skali atomowej oraz 5 innych mikroskopów elektronowych,
- Laboratorium Micro i Nano Tomografii Wydziału Fizyki i Informatyki Stosowanej, gdzie zwiedzający obejrzeli jeden z najnowocześniejszych w Polsce nanotomografów rentgenowskich umożliwiający wi-

Na zdjęciu od lewej: prof. Marc de Boissieu, prof. Zbigniew Kąkol, prof. Yuri Grin, prof. Aleksandra Czyrska-Filemonowicz

foto: Sr. Malik

zualizację trójwymiarowej mikrostruktury materiałów oraz wykonywanie testów mechanicznych (ściskanie i rozciąganie) w trakcie pomiaru tomograficznego.

Uczestnicy tych wizyt wyrażali zachwyt znakomitą wyposażeniem laboratoriów i potencjałem badawczym uczelni oraz poziomem prowadzonych badań i profesjonalizmem prezentujących laboratoria pracowników AGH.

Zakończenie „C-MAC Days 2012” miało miejsce podczas uroczystej kolacji zorganizowanej w Opactwie Benedyktynskim w Tyńcu, gdzie uczestnicy konferencji mieli także okazję wysłuchać tradycyjnego chorału gregoriańskiego oraz zwiedzić klasztorne mury zapoznając się z wyjątkową, długoletnią tradycją zakonu. Tutaj wręczono także nagrody za najlepsze prace prezentowane podczas konferencji; jedną z nich przyznano dr. inż. Marcie Lipińskiej-Chwałek z WIMIIP za pracę pt. „Microstructural analysis of plastically deformed Al-based complex metallic alloys”. Uczestnicy „C-MAC Days 2012” bardzo wysoko ocenili merytoryczny oraz organizacyjny poziom konferencji, wyrażając podziękowanie jej organizatorom oraz władzom AGH za gościnę i organizację tegorocznego wydarzenia.

Wnioski z dwudniowych obrad, działalność naukowa, edukacyjna i organizacyjna Centrum C-MAC były przedmiotem Walnego Zebrania C-MAC, na którym AGH było reprezentowane przez Prorektora ds. Współpracy, prof. Tomasza Szmucha oraz

for. St. Malik

zebrania Rady Naukowej (z udziałem prof. Aleksandry Czyrskiej-Filemonowicz, członka ww. rady).

Konferencję C-MAC Days zorganizował zespół pod kierunkiem prof. Aleksandry Czyrskiej-Filemonowicz (WIMIIP) i prof. Janusza Wolnego (WFILS), w skład którego weszli dr inż. Marta Lipińska-Chwałek (sekretarz) oraz dr inż. Grzegorz Michta i dr inż. Grzegorz Cempura (WIMIIP).

W konferencji „C-MAC Days 2012” wzięło udział 71 uczestników z 11 krajów (Chorwacja, Francja, Japonia, Niemcy, Polska, Holandia, Słowacja, Słowenia, Szwajcaria, Szwecja, Wielka Brytania). W ciągu dwóch dni intensywnych obrad konferencji przed-

stawiono łącznie 18 wykładów i 20 plakatów naukowych. Kolejna konferencja z cyklu C-MAC Days odbędzie się w Słowenii.

W imieniu Komitetu Organizacyjnego „C-MAC Days 2012” pragniemy złożyć gorące podziękowania wszystkim uczestnikom konferencji za ich uczestnictwo i nieoceniony wkład w wartość merytoryczną i bogactwo tematyczne prac naukowych, a także Władzom Uczelni i wszystkim pracownikom AGH, dzięki którym wysiłkom i profesjonalnej współpracy możliwe było zrealizowanie tego wyjątkowego spotkania naukowego.

opracowała Marta Lipińska-Chwałek

for. St. Malik

Nagroda Miasta Krakowa dla absolwentki AGH

Prestiżowa nagroda za najlepszą pracę magisterską 2011 roku dotyczącą Krakowa w rękach absolwentki AGH

20 grudnia 2012 roku w sali obrad krakowskiego magistratu odbyło się uroczyste wręczenie prestiżowych Nagród Miasta Krakowa za rok 2012. W tym roku laureatami Nagrody Miasta Krakowa zostali: rzeźbiarka prof. UP Małgorzata Olkuszka, poeta Leszek Aleksander Moczulski, reżyser, aktor, prof. PWST Mikołaj Grabowski, polonistka dr Anna Kocot (UJ) oraz absolwentka Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska AGH mgr inż. Joanna Olchawska. Nagrody wręczał prezydent miasta prof. Ja-

cek Majchrowski wraz z przewodniczącym Rady Miasta Bolesławem Kośmidrem oraz przewodniczącym jury prof. Andrzejem Białasem. Jak podkreślił prezydent miasta Jacek Majchrowski, Nagrody Miasta Krakowa to wyróżnienia o szczególnym charakterze, podsumowujące całokształt dotychczasowych dokonań artystycznych i naukowych laureatów.

Joanna Olchawska, absolwentka Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska AGH doceniona została za najlep-

Laureatka Nagrody Miasta Krakowa mgr inż. Joanna Olchawska wraz z promotorem pracy dr inż. Markiem Bogackim

Wręczenie Nagrody Miasta Krakowa mgr inż. Joannie Olchawskiej przez prezydenta miasta Krakowa prof. Jacka Majchrowskiego

Nagroda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla profesora Jakuba Siemka

Profesor Jakub Siemek został uhonorowany Nagrodą Ministra, indywidualną trzeciego stopnia, za osiągnięcia organizacyjne. Dyplom został wręczony w dniu 17 grudnia 2012 roku, na ostatnim posiedzeniu Prezydium Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych, w kadencji 2011–2012. Profesor J. Siemek pozostawał przez ostatnie dwie kadencje Centralnej Komisji (2007–2012) przewodniczącym Sekcji Nauk Technicznych oraz członkiem Prezydium Centralnej Komisji. W tym okresie m.in. został przeprowadzony podział Wydziału Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Elektroniki AGH na dwa niezależne wydziały, wraz z zachowaniem pełnych uprawnień akademickich do nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego. Wprowadzono również do dziedziny nauk technicznych dwie nowe dyscypliny: inżynierię produkcji i energetykę.

☞ (red)

szą pracę magisterską dotyczącą Krakowa obronioną w 2011 roku. Praca napisana pod kierunkiem dr inż. Marka Bogackiego zatytułowana była: *Analiza możliwości ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza z autobusów komunikacji miejskiej w Krakowie*. Tematyka pracy dotyczyła także ważnego obecnie w Krakowie problemu, jakim jest nie najlepsza jakość powietrza atmosferycznego w Krakowie. Autorka pracy przeprowadziła wnikliwą analizę wielkości emisji zanieczyszczeń pochodzących z floty autobusów należących do MPK SA w Krakowie. Zinwentaryzowała wszystkie autobusy poruszające się po aglomeracji krakowskiej, klasyfikując je zgodnie z wymaganiami wynikającymi z metodyki CORIAIR. W oparciu o przeprowadzoną inwentaryzację oraz dane dotyczące kilometrażu rocznego autobusów wyliczyła przy pomocy specjalistycznych programów komputerowych roczne emisje 9 najistotniejszych substancji, jakie trafiły do powietrza w Krakowie w 2010 roku. W oparciu o tak stworzoną bazę danych przeprowadziła analizę różnych wariantów/scenariuszy emisyjnych, wskazując techniczne i organizacyjne możliwości minimalizacji emisji zanieczyszczeń z autobusów MPK SA poruszających się po drogach aglomeracji krakowskiej. Praca miała duży potencjał aplikacyjny.

☞ dr inż. Marek Bogacki

Profesor Bolesław Krupiński (1893–1972)

uroczystości upamiętniające 40. rocznicę śmierci wybitnego wychowanka AGH Kraków

Sylwetka Profesora B. Krupińskiego

Profesor B. Krupiński urodził się 15 marca 1893 roku w Woronczynie na Wołyniu. Jego ojciec Michał przed ożenkiem z Lucyną Mazurkiewicz został za udział w Powstaniu Styczniowym (w 2013 r. obchodzimy 150. rocznicę wybuchu powstania) zesłany na Syberię, gdzie pracował 19 lat jako górnik w kopalni srebra w rejonie Irkucka.*

Państwu L. M. Krupińskim urodziło się dziesięcioro dzieci. Dzieciństwo Bolesława i rodzeństwa kształtowało się w patriotycznej atmosferze. Niestety los nie szczydził mu dramatów. Będąc w 6-tej klasie (w wieku 15 lat) osierociła Go Matka. Mimo trudnej sytuacji rodzinnej w 1911 r. po złożeniu egzaminu maturalnego ze złotym medalem rozpoczął studia w elitarnym Instytucie Górnictwa w Petersburgu. W czerwcu 1914 r. po 3 latach studiów w Petersburgu, student B. Krupiński ożenił się potajemnie (bez wiedzy rodziców narzeczonej) z panną Haliną Koczorowską (związek ten trwał do śmierci prof. B. Krupińskiego), której udzielał w czasach gimnazjalnych korepetycji.

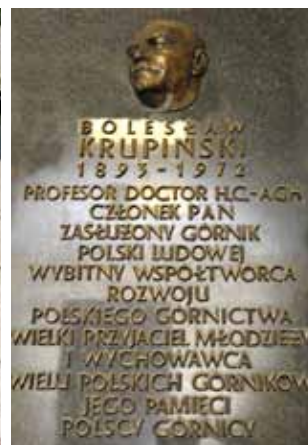
Bezpośrednio po ślubie wyjechał na praktykę studencką do Zagłębia Dąbrowskiego, gdzie podjął pracę jako górnik w kopalni „Modrzewów”. W kopalni pracował do 11 listopada 1918 roku – dnia uzyskania po 123 latach niepodległości przez Polskę. W 1919 r. podjął studia na powołanej do życia Akademii Górniczej w Krakowie, którą ukończył z wyróżnieniem w czerwcu 1923 r. otrzymując dyplom inżyniera górniczego nr 6. Kariera zawodowa inż. B. Krupińskiego była bardzo szybka. W 1929 r. zostaje głównym inżynierem w Towarzystwie Kopalń i Zakładów Hutniczych w Sosnowcu. Na tym stanowisku pracował do 1934 r. W wyniku konfliktu z zarządem (nie wyraził zgody na zamknięcie kopalni „Klimontów”), przenosi się na Śląsk, gdzie szybko awansował na stanowisko Naczelnego Dyrektora Rybnickiego Gwarectwa Węglowego. Pracę w Gwarectwie łączył z pracą naukową w Akademii Górniczej w Krakowie. W Gwarectwie pracował do wybuchu II wojny światowej. Po wkroczeniu Niemców na Śląsk, inż. B. Krupiński został aresztowany i osadzony kolejno w niemieckich więzieniach w Rybniku, Raciborzu i Rawiczu, a następnie przewieziony do obozu koncentracyjnego w Buchenwaldzie. Początek pobytu w obozie koncentracyjnym to skatowanie Go przez niemieckich oprawców. Życie ratują Mu współwięźniowie – byli współpracownicy z Rybnickiego Gwarectwa Węglowego. W 1941 roku po 19. miesiącach obozowej gehenny, ważąc tylko 39 kg, został z obozu zwolniony dzięki staraniom przyjaciół ze Śląska. Przedostaje się do rodziny w Warszawie, gdzie przeżywa kolejny dramat. W powstaniu warszawskim ginie drugi syn Andrzej. Pierwszy syn Maciek umiera na hemofilię w 1936 roku. W trakcie pobytu w Warszawie organizuje pomoc dla młodzieży ze Śląska i Zagłębia umożliwiając jej między innymi podejmowanie studiów na tajnych kompletach.

W styczniu 1945 roku inż. B. Krupiński z grupą przedwojennych współpracowników wrócił na Śląsk. W lutym 1945 roku zostaje powołany na stanowisko Naczelnego Dyrektora Centralnego Zarządu Przemysłu Węglowego. Na tym stanowisku bardzo istotnie przyczynił się do rozwoju górnictwa węgla kamiennego, które stanowiło

* „Paradoks losu! Mój ojciec pracował w górnictwie syberyjskim, a ja zasiadam w fotelu ministerialnym, na który wydzwignęło mnie polskie górnictwo” – fragment wywiadu jakiego prof. B. Krupiński udzielił redaktorowi Robertowi Jareckiemu w ostatnim okresie życia.

1
2

3
4

Dyrekcja JSW S.A.
Kopalni Węgla Kamiennego „Krupiński”

zaprasza
na spotkanie z okazji otwarcia

Izby Pamięci
Profesora

Bolesława Krupińskiego

BOLESŁAWA KRUPIŃSKIEGO

Spotkanie odbędzie się w dniu 1 października 2012 r.
o godz. 13⁰⁰ w naszej kopalni.

Dyrektor Honorowy
KWK „Krupiński”
Marek Janusz Piszczowski

Dyrektor Pracy
KWK „Krupiński”
Paweł Władysław Wład

Dyrektor Techniczny
KWK „Krupiński”
Władysław Kuci

Dyrektor
KWK „Krupiński”
Marian Kopyto

5

fundament odbudowy zniszczonej gospodarki kraju. Oprócz bezpośrednich prac na rzecz przemysłu wydobywczego inż. B. Krupiński podejmował między innymi działania na rzecz uruchomienia fabryk maszyn górniczych, biur projektów. Bardzo dużo uwagi B. Krupiński poświęcił instytucjom naukowym inicjując między innymi powstanie w 1945 roku GiG w Katowicach. Trzyczy się nie tylko o swoją Alma Mater, ale wspiera utworzenie Wydziału Górniczego w Politechnice Śląskiej w Gliwicach i Politechnice Wrocławskiej. W 1950 roku uzyskał tytuł profesora zwyczajnego, rozpoczyna tworzenie katedry Ekonomiki i Organizacji Górnictwa, której był Kierownikiem w okresie 1.10.1952 – 30.09.1963. Po utworzeniu w 1949 roku Ministerstwa Górnictwa jako bezpartyjny zostaje powołany na stanowisko Podsekretarza Stanu w tymże ministerstwie. U szczytu komunistycznego terroru prof. B. Krupiński został w 1953 roku usunięty z Ministerstwa Górnictwa. W okresie tzw. „Odwilży” w 1956 roku na wniosek Ministra Górnictwa P. Jaroszewicza zostaje powołany na jego zastępcę. W latach gdy został odsunięty od bezpośredniej pracy w górnictwie (1953–1956) intensywnie poświęca się pracy naukowej tworząc wraz z Zespołem PT współpracownik podwalinę pod znaną w całym świecie górniczym „Polską Szkołą Projektowania i Budowy Kopalń”. W 1956 roku jako inicjator utworzenia Państwowej Rady Górnictwa w czerwcu zostaje powołany na Przewodniczącą Rady, którym był 16 lat aż do śmierci. PRG inicjowała i z powodzeniem opiniowała intensywny rozwój wszystkich gałęzi polskiego górnictwa (węgiel kamienny i brunatny, rud miedzi, cynku, ołowiu, siarki, soli, materiałów budowlanych i drogowych, ropy naftowej i gazu, wód mineralnych).

Myśląc o Polsce i jej gospodarce mówił: „Taki kraj jak Polska musi dorobić się dwu rzeczy, żeby wreszcie stanąć na nogach – mieć realny bilans pokrycia potrzeb paliwowo-energetycznych i uporządkowane rolnictwo”. Nic dodać nic ująć.

Wiosną 1968 roku z okazji 75 rocznicy urodzin w uznaniu dla rozwoju polskiego górnictwa, nauki i gospodarki narodowej prof. B. Krupiński otrzymał tytuł doktora honoris causa macierzystej uczelni (fot. 2).

Profesor Bolesław Krupiński zmarł 24 października 1972 roku, i został pochowany 30 października 1972 roku w Alei Zasłużonych na Powązkach w Warszawie.

W pogrzebie oprócz rodziny zmarłego wzięli udział:

- Premier PRL – P. Jaroszewicz, który pożegnał Zmarłego w imieniu rządu,

7

8

6

9

10

- delegacje zagraniczne na czele z członkami Międzynarodowego Komitetu Organizacyjnego Światowych Kongresów Górniczych prof. A. Dukukinem i H.E. Collinsem, którzy w gorących słowach pożegnali Zmarłego,
- liczne delegacje polskich górników, w imieniu których Zmarłego pożegnał prof. B. Stranz,
- delegacje pracowników naukowych i studentów AGH Kraków w imieniu których Zmarłego pożegnał Prorektor prof. W. Bogusz,
- dęte orkiestry górnicze, których fanem był Zmarły,
- Oddział Wojska Polskiego oddał 3-krotną salwę honorową.

Miałem również zaszczyt i honor brać udział w pogrzebie mojego Mistrza i Mentora.

Fotografia 3 ukazuje grób Profesora na cmentarzu w Warszawie – tablica pamiątkowa Profesora (fot. 4) jest umieszczona na ścianie pawilonu A-1 – AGH w Krakowie.

Przedstawione powyżej w ogromnym skrócie najważniejsze wydarzenia z życia prof. B. Krupińskiego oraz Jego wybitne, ba, niepowtarzalne osiągnięcia w polskim i światowym górnictwie, w nauce i nauczaniu zostały przypomniane w cyklu trzech bardzo ważnych imprez zorganizowanych z okazji 40-lecia śmierci Prof. B. Krupińskiego.

11

Główne uroczystości poświęcone pamięci prof. B. Krupińskiego

I. Ponowne otwarcie izby pamięci prof. B. Krupińskiego na terenie KWK „Krupiński”

Z inicjatywy Wiceprezesa JSW dr. A. Tora i dyr. KWK „Krupiński” – mgr. inż. M. Kurpasa w dniu 1 października 2012 roku (fot. 5) miało miejsce uroczyste otwarcie odrestaurowanej izby pamięci na terenie KWK „Krupiński”. Uroczystości otworzył dyrektor mgr inż. M. Kurpasa (fot. 6), przedstawiając między innymi przebieg prac związanych z ponownym otwarciem izby pamięci. W dalszej części spotkania, w którym uczestniczyli byli PT współpracownicy i wychowankowie profesora oraz przedstawiciele JSW – Jastrzębie, głos zabrało kilka osób:

- Dyrektor Generalny GiG w Katowicach – prof. J. Dubiński podkreślił rolę jaką profesor B. Krupiński odegrał przy tworzeniu GiG w Katowicach. Z tej okazji Wiceprezes JSW – dr inż. A. Tor przekazał prof. J. Dubińskiemu oryginalny dokument – sprawozdanie z 1-szego roku działalności GiG-u (fot. 7).
- Profesor A. Lisowski, który w ciepłych słowach przypomniał między innymi losy łaski Profesora z oryginalnym srebrnym uchwytem. Łaskę tą przekazał na ręce dyrektora mgr. inż. M. Kurpasa do zbioru pamiątek Izby pamięci (fot. 9).
- Profesor B. Barchański – swoje krótkie wystąpienie poświęcił przedstawieniu wyjątkowo twórczych relacji Mistrz – Uczniowie zaobserwowanych w trakcie studiów na Wydziale Górniczym AGH pod kierownictwem naukowym i organizacyjnym prof. B. Krupińskiego (fot. 8). W dalszej części spotkania wypowiadali się między innymi:
- mgr inż. J. Malara – były Wiceminister MGIE, który podkreślił ogromną rolę, jaką odegrał prof. B. Krupiński jako Przewodniczący Państwowej Rady Górnictwa.
- Profesor M. Chudek, który przypomniał istotną rolę, jaką odegrał prof. B. Krupiński przy tworzeniu Wydziału Górniczego na Politechnice Śląskiej w Gliwicach.
- Magister inż. W. Regulski, który zaapelował do zebranych (i nie tylko), aby podobnie jak prof. B. Krupiński w sposób bezkompromisowy bronili polski przemysł wydobywczy.

12

13

Ostatnią częścią uroczystości było przekazanie przez prof. A. Lisowskiego łaski prof. B. Krupińskiego do zbiorów Izby pamięci (fot. 9) oraz „rodzinne” zdjęcie uczestników uroczystości nowo otwartej Izby pamięci (fot. 10).

II. Seminarium poświęcone pamięci prof. B. Krupińskiego w GiG w Katowicach

Kontynuacja uroczystości upamiętniających prof. B. Krupińskiego było seminarium zorganizowane z inicjatywy prof. J. Dubińskiego w GiG w Katowicach w dniu 24 października 2012 (fot. 11).

Seminarium, które otworzył i wygłosił wprowadzenie prof. J. Dubiński, rozpoczęło się od złożenia pod tablicą poświęconą prof. B. Krupińskiemu kwiatów przez wiele delegacji w tym między innymi przez Wiceprezesa Kompanii Węglowej mgr. inż. M. Uszko (fot. 12).

Dalszą część obrad bardzo sprawnie przeprowadził Wicedyrektor GiG prof. M. Turek (fot. 13). W trakcie obrad wygłoszono 3 referaty:

- prof. J. Dubiński – GiG Katowice – „Wyzwania dla polskiej gospodarki surowcowej w świetle dokonań przemysłowo-organizacyjnych prof. B. Krupińskiego (fot. 14),
- prof. B. Barchański AGH Kraków – „Dokonań naukowe i edukacyjno-wychowawcze Prof. B. Krupińskiego, wnioski z nich wynikające dla nauk górniczych” (fot. 15),
- prof. R. Magda AGH Kraków – „Katedra Ekonomiki i Zarządzania w Przemysle – kontynuatorka tradycji dydaktycznej i naukowej jednostek uczelnianych kierowanych przez Prof. B. Krupińskiego” (fot. 16).

W dalszej kolejności przemawiali między innymi:

- prof. A. Lisowski (fot. 17), który z ogromną atencją wspominał czasy swoich studiów pod kierunkiem prof. B. Krupińskiego w Krakowie oraz współpracy z Profesorem jako Jego asystentem na Wydziale Górniczym Politechniki Śląskiej w Gliwicach,
- prof. M. Jawień (fot. 18), który w swoim wystąpieniu ukazał rolę jaką prof. B. Krupiński odegrał w tworzeniu znanej w całym świecie „Polskiej szkoły projektowania i budowy kopalń”,
- prof. W. Blaschke (fot. 19), który przywołał interesujący incydent z pobytu na Światowym Kongresie Górniczym w Bukareszcie (1972). Prof. B. Krupiński dowiedziawszy się, że ktoś zaprosił (bez Jego wiedzy) polskich kongresmenów na kolację z Jego udziałem, wziął udział w tej kolacji, aby nie zawieść Kolegów – Górników.

Ponadto w dyskusji wzięło udział wielu byłych i obecnych PT Prominentów z przemysłu wydobywczego etc. (byli Wiceministrowie Górnictwa – mgr inż. F. Wszolek i mgr inż. J. Malara, były sekretarz Światowego Komitetu Organizacji Kongresów Górniczych – mgr M. Najberg, autor książki *Z Niwki do Genewy* – R. Jarocki, i inni).

III. Seminarium „Profesor B. Krupiński (1893–1972) kontynuatorem wielkich idei Stanisława Staszica”

Ostatnim etapem uroczystości poświęconych pamięci prof. B. Krupińskiego było seminarium zorganizowane na terenie AGH z inicjatywy Dziekana Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii – prof. P. Czai w ramach obchodów święta Patronki Górników – św. Barbary w dniu 7 grudnia 2012 roku. Otwarcia obrad w Auli AGH dokonał Dziekan prof. P. Czaja, który po przywitaniu licznej grupy gości z JSW (fot. 20) i PT Pracowników AGH, w krótkim przemówieniu scharakteryzował postać prof. B. Krupińskiego. W dalszej części obrady seminarium poprowadził Prodziekan Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii prof. M. Cała. W trakcie seminarium wygłoszono 3 referaty:

- prof. B. Barchański – AGH – „Profesor B. Krupiński – nauczyciel, wychowawca i przyjaciel młodzieży”,
- prof. M. Turek – GiG – Katowice – „Wyzwania dla polskiej gospodarki surowcowej w świetle dokonań przemysłowo-organizacyjnych prof. B. Krupińskiego” (fot. 21),
- prof. R. Magda – AGH – „Katedra Ekonomiki i Zarządzania w Przemysle – kontynuatorka tradycji dydaktycznej i naukowej jednostek uczelnianych kierowanych przez Prof. B. Krupińskiego”.

W dyskusji wzięł udział między innymi Wiceprezes JSW dr inż. A. Tor, który przypomniał zasługi prof. B. Krupińskiego związane z rozwojem górnictwa w rejonie Rybnickiego Okręgu Węglowego.

P.S. W wywiadzie jaki przeprowadził redaktor R. Jarocki krótko przed śmiercią Prof. B. Krupińskiego możemy znaleźć „resume” Jego życia: „Gdybym robił bilans życia? No cóż, mnie się wydaje, że moim chlebodawcom ze mną zawsze powodziło się dobrze. Mnie różnie. Raz gorzej, raz lepiej, raz szczęśliwiej, raz tragiczniej. No, ale w sumie bilans nazwałbym dodatnim, ponieważ prawdopodobnie są ślady mojej działalności w górnictwie, w polityce górniczej, w nauce górniczej i środowisku”.

TAK – są ŚLADY Panie Profesorze.

Powinniśmy Pana przemyslenia nadal wcielać w życie.

Prof. Bronisław Barchański

Literatura wykorzystana w trakcie pisania tego artykułu:

1. Barchański B. i inni – Gwarek Prof. B. Krupiński, praca zbiorowa – Poczta Gwarków Śląskich – zeszyt 7 – Katowice 2012,
2. Jarocki R. – „Z Niwki do Genewy” – Wydawnictwo Literackie Kraków – 1980,
3. Zasłużony Górnik Polski Ludowej – Wydawnictwo Geologiczne – Warszawa 1975

Spis fotografii

1. Profesor Bolesław Krupiński. Źródło: zbiory prywatne
2. Uroczystość nadania prof. B. Krupińskiemu tytułu dr h c AGH (6 kwietnia 1968) Źródło: archiwum KZEiP
3. Grób prof. B. Krupińskiego na cmentarzu na Powązkach w Warszawie. Źródło: www.wikipedia.pl
4. Tablica pamiątkowa poświęcona pamięci prof. B. Krupińskiego – paw. A-1 – AGH Kraków. Źródło: A. Wiktor
5. Zaproszenie na otwarcie izby pamięci Profesora w KWK „Krupiński” (1 października 2012)
6. Dyrektor mgr inż. M. Kurpas otwiera uroczystość poświęconą otwarciu izby pamięci prof. B. Krupińskiego. Źródło: arch. Bractwa Gwarków
7. Wiceprezes JSW dr inż. A. Tor przekazuje prof. J. Dubińskiemu oryginalne sprawozdanie z pierwszego roku działalności GiG-u Katowice – źródło: arch. Bractwa Gwarków
8. Wystąpienie prof. B. Barchańskiego. Źródło: arch. Bractwa Gwarków
9. Profesor A. Lisowski przekazuje dyr. mgr inż. M. Krupasowi oryginalną laskę prof. B. Krupińskiego. Źródło: arch. Bractwa Gwarków
10. Rodzinne zdjęcie uczestników uroczystego otwarcia izby pamięci prof. B. Krupińskiego na terenie KWK „Krupiński”. Stoją od lewej: mgr M. Skibski, mgr inż. A. Sosna, prof. M. Chudek, prof. B. Barchański, prof. A. Lisowski, b. wiceminister MGIE – mgr inż. J. Malara, mgr inż. J. Mańka, prof. J. Dubiński, dr Z. Wiedera, dr E. Romańczyk, mgr inż. W. Regulski, mgr inż. A. Wróbel, mgr inż. Z. Pawłowski, mgr inż. J. Grzybek – źródło: arch. Bractwa Gwarków
11. Zaproszenie do udziału w Seminarium w GiG w dniu 24 października 2012
12. Wiceprezes Kompanii Węglowej – mgr inż. M. Uszko składa kwiaty pod tablicą pamiątkową prof. B. Krupińskiego – źródło: J. Ówiek
13. Profesor M. Turek w trakcie prowadzenia obrad – źródło: J. Ówiek
14. Profesor J. Dubiński w trakcie wygłaszania referatu – źródło: J. Ówiek
15. Profesor B. Barchański w trakcie wygłaszania referatu – źródło: J. Ówiek
16. Profesor R. Magda w trakcie wygłaszania referatu – źródło: J. Ówiek
17. Profesor B. Krupińskiego wspomina Prof. A. Lisowski – źródło: J. Ówiek
18. Głos w dyskusji prof. M. Jawienia – źródło: J. Ówiek
19. Wystąpienie prof. W. Blaschke – źródło: J. Ówiek
20. Uczestnicy obrad – (od lewej) – prof. A. Sroka, dr J. Kicki, wiceprezes JSW – dr A. Tor (trzeci od prawej w 3-cim rzędzie) – źródło: Z. Sulima
21. Profesor M. Turek w trakcie wygłaszania referatu – źródło: Z. Sulima

foto.agh.edu.pl/thumbnails.php?album=289

foto.agh.edu.pl/thumbnails.php?album=291

foto.agh.edu.pl/thumbnails.php?album=292

Uroczysty przemarsz ulicami miasta i msza św. w Kolegiacie św. Anny – 4 grudnia 2012

Tradycyjne spotkanie Gwarków – 7 grudnia 2012

Sesja poświęcona uczczeniu pamięci profesorów Stanisława Bładowskiego i Ludgera Szklarskiego

W 2012 roku przypadała 110. rocznica urodzin profesora Stanisława Bładowskiego i 100. rocznica urodzin profesora Ludgera Szklarskiego – współzałożycieli Polskiego

Prof. Stanisław Bładowski

Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej oraz współtwórców Wydziału Elektrycznego AGH.

Dla uczczenia pamięci profesorów w dniu 29 listopada 2012 roku odbyła się uroczysta sesja zorganizowana przez Zarząd Oddziału Krakowskiego PTETiS i Dziekana Wydziału Elektrotechniki, Automatyki i Inżynierii Biomedycznej.

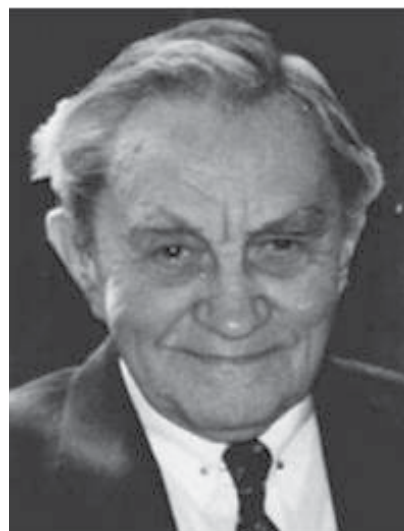
Program sesji, którą prowadziła przewodnicząca ZO Krakowskiego PTETiS prof.

Barbara Florkowska obejmował: wystąpienie prof. Antoniego Cieśli, Dziekana Wydziału EAIiB, charakterystykę drogi życiowej prof. Stanisława Bładowskiego przedstawioną przez prof. Romualda Włodka, charakterystykę drogi życiowej prof. Ludgera Szklarskiego przedstawioną przez dr. inż. Aleksandra Dziadeckiego, wspomnienie prof. Ryszarda Tadeusiewicza, prezesa Oddziału Krakowskiego PAN o prof. Ludgerze Szklarskim jako członku PAN, wspomnienie prof. Barbary Florkowskiej o prof. Stanisławie Bładowskim, jako twórcy Laboratorium Wysokich Napięć na Wydziale Elektrycznym AGH.

Profesorowie Stanisław Bładowski i Ludger Szklarski uczestniczyli w dniu 26 stycznia 1961 roku w zebraniu założycielskim PTETiS, towarzystwa naukowego afiliowanego przy Polskiej Akademii Nauk, którego celem jest popieranie i krzewienie nauki i techniki w zakresie elektryki oraz integracja środowiska naukowego. Byli także założycielami Oddziału Krakowskiego PTETiS (zebranie założycielskie w dniu 15 lipca 1961 roku), a prof. Stanisław Bładowski był pierwszym przewodniczącym zarządu. Siedzibą Oddziału Krakowskiego PTETiS od założenia jest Akademia Górniczo-Hutnicza, obecnie Wydział Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Inżynierii Biomedycznej. Profesorowie Stanisław Bładowski i Ludger Szklarski są Członkami Honorowymi Towarzystwa.

Gdy w 1946 roku powstał Wydział Elektromechaniczny w AGH, obydwaj profesoro-

wie rozpoczęli działalność jako nauczyciele akademicy. Profesor S. Bładowski zorganizował i założył Katedrę Urządzeń Siei Elektrycznych, według jego projektu powstało

Prof. Ludger Szklarski

Laboratorium Wysokich Napięć w hali budynku B-1. Dążył do stworzenia warunków dla prowadzenia badań w zakresie techniki wysokich napięć.

Profesor Stanisław Bładowski widział potrzebę wspierania teorii, które wykładał eksperymentami w laboratorium. Zaprojektował i zbudował generator napięć udarowych, który jest podstawowym źródłem wysokich napięć w laboratoriach tego typu. W obecnej hali laboratorium od 1992 roku

fort. Piotr Pałaj

foto. Piotr Pająk

działa generator napięć udarowych nowej generacji o lepszych parametrach znamionowych.

Profesor S. Bladowski był propagatorem uczenia podstaw fizycznych w budowie urządzeń elektrycznych wysokich napięć, inspiratorem i autorem pierwszych wykładów z zakresu programowania liniowego do celów optymalizacji w elektroenergetyce, a także zagadnień gospodarki energetycznej.

O działalności naukowej i dydaktycznej prof. S. Bladowskiego mówił prof. Romuald Włodek.

Profesor Ludger Szklarski w 1947 roku podjął obowiązki Kierownika Katedry Elektryfikacji Urządzeń Górniczych. W tym okresie wspólnie z prof. M. Jeżewskim prowadził badania wytrzymałości lin stalowych. Opracowany aparat do badania magnetycznego lin nośnych, opatentowany jako defektoskop magnetyczny, wyróż-

niiony został nagrodą państwową II stopnia. W tym okresie podjął też problematykę transportu kopalnianego. Był autorem lub współautorem licznych monografii i podręczników z zakresu teorii regulacji. W latach 1957–1958, a następnie 1963–1966 (po reorganizacji wydziału) był dziekanem Wydziału Elektrotechniki Górniczej i Hutniczej.

Profesor Ludger Szklarski był wyróżniony tytułami Doktora Honoris Causa Akademii Górniczo-Hutniczej, Instytutu Górniczego w Sankt Petersburgu i Wyższej Szkoły Górniczej w Ostrawie.

W uroczystej sesji licznie uczestniczyli współpracownicy i wychowankowie profesorów oraz pracownicy Wydziału EAIiB. Gościem szczególnym sesji był dr inż. Zbigniew Szklarski – syn profesora.

Profesor Ryszard Tadeusiewicz, Prezes Oddziału Krakowskiego PAN, przedstawił sylwetkę prof. Ludgera Szklarskiego jako członka Polskiej Akademii Nauk oraz przewodniczącego prezydium dwóch sekcji PAN: Energoelektroniki i Napędu Elektrycznego oraz Cybernetyki Górniczej.

Akcentem kończącym uroczystą Sesję było zwiedzanie Laboratorium Wysokich Napięć oraz pokazy wyładowań elektrycznych.

Motto spotkania: „Budujmy przyszłość na szacunku dla swoich nauczycieli” jest aktualne w każdej rzeczywistości.

Sprawozdanie z Sesji oraz przedstawione prezentacje są dostępne na stronie Oddziału Krakowskiego PTETiS

ptetis.agh.edu.pl

✉ **prof. Barbara Florkowska**
Przewodnicząca Zarządu Oddziału
Krakowskiego PTETiS

foto. arch. B. Florkowska

Kilka pytań do absolwenta AGH dr. inż. Arkadiusz Kampczyk

W ostatnim czasie wyróżniono Pana licznymi nagrodami. Proszę przybliżyć czytelnikom te wyróżnienia.

7 grudnia 2012 roku w Centralnej Bibliotece Rolniczej w Warszawie odbyła się uroczystość wręczenia nagród laureatom X edycji konkursu na najlepsze prace naukowe oraz projekty plakatów o tematyce związanej z ochroną własności intelektualnej. Konkurs został zorganizowany przez Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej we współpracy z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwem Kul-

Ministerialnej „Transportowe plany – teoria i praktyka – w polskim transporcie” oraz seminarium pt: „Strategia inicjatywy transportu kolejowego w Polsce do 2020 roku”, pod patronatem honorowym Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej Sławomira Nowaka oraz Rektora Politechniki Śląskiej prof. Andrzeja Karbownika zostały ogłoszone i wręczone nagrody Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dziedziny transport w roku akademickim 2011/2012 (XIV edycja konkursu) oraz nagrody za najlepszą książkę o tematyce

wdrożenia tego systemu. Elementem składowym MSITS jest bezdotykowy i automatyczny sposób identyfikacji elementów infrastruktury transportu szynowego (eITS). Sposób identyfikacji eITS posiada zgłoszenie patentowe, którego jestem współtwórcą o nazwie – Sposób identyfikacji elementów infrastruktury transportu szynowego – *Method for identifying the elements of rail transport infrastructure* PL 393050 A1. Rozwiązuje on zagadnienia pozyskiwania danych dla celów diagnostycznych, budowlanych, geodezyjnych oraz systemu informacji geograficznej (GIS). Sposób identyfikacji eITS ma za zadanie bezpośrednio uczestniczyć w proponowanym podziale linii kolejowych na tzw. odcinki pomiarowe i sektory pomiarowe, które zwiększą bezpieczeństwo i jakość pozyskanych danych. Zalecany jest do zastosowania go w dwóch zasadniczych metodach pomiarowych geometrii toru, tj. metodzie bezpośredniej i pośredniej. System MSITS posiada wspólny przepływ informacji między tworzonymi zbiorami danych na poziomie regionalnym spółki i na poziomie centralnym.

Warto tutaj też dodać, że został złożony wniosek o rozszerzenie zakresu certyfikacji standardu IRIS o elementy infrastruktury kolejowej w odniesieniu do świadczonych usług geodezyjnych i diagnostycznych nawierzchni i podtorza kolejowego.

Czy pracował Pan nad nim sam, czy z jakimś zespołem naukowym albo ze studentami?

Na etapie początkowym pracowałem sam, następnie w celu możliwości realizacji sposobu identyfikacji elementów infrastruktury transportu szynowego, został powołany zespół w składzie: Arkadiusz Kampczyk (Katedra Geodezji Inżynierskiej i Budownictwa), Michał Strach (Katedra Geodezji Inżynierskiej i Budownictwa), Edward Preweda, promotor rozprawy (Katedra Geomatyki).

Która z tych nagród jest dla Pana najcenniejsza?

Wszystkie otrzymane nagrody są cenne i prestiżowe. Zwłaszcza że stanowią dowód uznania ze strony kilku odrębnych instytucji, jak i specjalistycznych branż. Nagrody te są też potwierdzeniem, że rozprawa doktorska była i jest skierowana we właściwym kierunku, chcąc spełnić oczekiwania z zakresu współczesnego i prawidłowego monitorowania stanu infrastruktury transportu szynowego.

Od niedawna jest Pan pracownikiem Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Śro-

foto: arch. A.K.

tury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwem Gospodarki, Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz licznymi instytucjami i podmiotami podejmującymi działania na rzecz rozwoju ochrony własności przemysłowej.

Ogółem na konkurs wpłynęły 43 prace naukowe, w tym 2 rozprawy habilitacyjne, 9 prac doktorskich, 30 prac magisterskich i 2 prace studenckie. Do konkursu na plakat zgłoszono 334 projekty wykonane przez studentów Akademii Sztuk Pięknych, uczniów średnich szkół plastycznych oraz osoby startujące w kategorii otwartej.

Otrzymałem nagrodę Ministra Gospodarki za pracę doktorską „System geodezyjnego i diagnostycznego monitorowania stanu infrastruktury transportu szynowego”, która zajęła pierwsze miejsce. W tym dniu otrzymałem również gratulacje od pani Prezes Naczelnej Organizacji Technicznej Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych FSNT – NOT w Warszawie.

14 grudnia 2012 roku w Politechnice Śląskiej w Katowicach w ramach IV Debaty

transportowej wydaną w roku akademickim 2011/2012. Następnie ogłoszone i wręczone nagrody Prezesa Zarządu PKP SA oraz Prezesa Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji RP.

Tutaj otrzymałem nagrodę za najlepszą pracę doktorską z zakresu transportu szynowego w roku akademickim 2011/2012 Prezesa Zarządu PKP SA oraz wyróżnienie w dziedzinie nagród Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej za najlepszą pracę doktorską.

Na czym polega wyróżniony wynalazek, nagrodzony przez Urząd Patentowy RP oraz jakie będzie miał zastosowanie w praktyce?

Głównym celem rozprawy doktorskiej było opracowanie systemu Monitorowania Stanu Infrastruktury Transportu Szynowego – kolejowego (zwany w skrócie MSITS) wraz z określeniem zadań, dotyczących zarówno zarządcy narodowej sieci kolejowej oraz producenta odpowiedzialnego za całością oprogramowania systemu MSITS. Przedstawiono wersję wstępną i docelową

foto: arch. AK

dowiska AGH i pracuje na stanowisku adiunkta w Katedrze Geodezji Inżynierskiej i Budownictwa. Gdzie dotychczas Pan pracował i skąd decyzja o przejściu do AGH?

Dotychczas pracowałem w Zespole Diagnostycznym ds. Nawierzchni i Podtorza Kolejowego w spółce akcyjnej PKP PLK SA Zakładu Linii Kolejowych w Tarnowskich Górach, pełniąc funkcje starszego specjalisty diagnosty, kierującego grupami pomiarowymi. Wcześniej przechodziłem przez różne szczeble zawodowe, pracując też na takich stanowiskach jak monter nawierzchni kolejowej, młodszy pomiarowy geodezyczny, pomiarowy geodezyczny. Wykonywałem prace z zakresu geodezji kolejowej i diagnostyki na czynnych torach i rozjazdach w pobliżu sieci trakcyjnej i linii napowietrznych. Pracownikiem Katedry Geodezji Inżynierskiej i Budownictwa, Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska AGH jestem od niedawna, bo od 1 października 2012 roku. Dlaczego podjąłem decyzję o przejściu? Myślę, że jest to dobra decyzja, pozwalająca na pogłębienie wiedzy oraz dająca możliwości na większy rozwój techniczno-naukowy.

Dyscyplina naukowa jaką się Pan zajmuje jest bardzo obszerna. Co konkretnie jest przedmiotem Pana badań naukowych?

Jednym z działów geodezji inżyniersko-przemysłowej jest geodezja kolejowa. W perspektywie dalszego rozwoju rynku transportu szynowego XXI wieku, który w ostatnim okresie cieszy się bardzo wysokim rozwojem technicznym nie tylko w transporcie szynowym krajowym, ale również międzynarodowym stanowczo widać, że wymaga on nowoczesnych systemów monitoringu geodezyjnego i diagnostycznego, które wzajemnie się uzupełniają. I to ten monitoring jest przedmiotem moich zainteresowań w zakresie badań naukowych. Nowoczesny monitoring odgrywa wielką

rolę w tzw. kolejach dużych prędkości, które (bądźmy dobrej myśli), może kiedyś do naszego kraju zawitają. Proszę zwrócić uwagę, że transport szynowy to nie tylko kolej, to też transport tramwajowy i metro.

Jest Pan absolwentem Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska z siedmioletnim stażem. Co spowodowało, że wybrał Pan taki kierunek studiów i taką uczelnię?

Szkolę średnią ukończyłem w Tarnowskich Górach – Technikum Kolejowe, uzyskując tytuł technika transportu szynowego, następnie ukończyłem z wyróżnieniem Pomaturalne Studium Geodezyjne w Bytomiu. W tym studium zostałem ukierunkowany przez prowadzącego wówczas przedmiot – geodezję – Janusza Czernieckiego do kontynuowania nauki w tym kierunku w AGH. W 2004 roku ukończyłem studia inżynierskie w tym kierunku, gdzie za pracę inżynierską napisaną pod opieką dr. inż. Mariana Sołtyśa pt: „Geodezyjno-diagnostyczne pomiary torów kolejowych wraz z analizą parametrów geometrycznych i opracowaniem projektu regulacji osi toru”, uzyskałem kilka nagród, nie będę wymieniał wszystkich, może tylko: I miejsce w ogólnopolskim konkursie na najlepszą pracę dyplomową z dziedziny Geodezji i Kartografii; II miejsce w konkursie na najlepszą pracę dyplomową z dziedziny transportu i budownictwa komunikacyjnego oraz wyróżnienie od prof. Ryszarda Tadeusiewicza, Rektora AGH. W 2006 roku ukończyłem studia magisterskie.

Wybierając kierunek studiów młodzi ludzie analizują szczególnie perspektywy pracy. Jak zdaniem Pana wygląda sytuacja na rynku pracy po ukończeniu Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska dziś i jak ją Pan widzi w perspektywie najbliższego czasu?

Absolwenci Wydziału GGiIŚ posiadają duże perspektywy na obecnym rynku pracy.

Sytuację na rynku monitoruje w tym kierunku wiele czasopism branżowych, udostępniających na bieżąco statystyki. Jednak absolwent kierunku geodezji i kartografii jest świadom tego, że aby samodzielnie funkcjonować na obecnym i przyszłym rynku branżowym, zobowiązany jest zdać państwowy egzamin w celu uzyskania uprawnień zawodowych umożliwiających prowadzenie samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii. Akademia daje tutaj znakomite predyspozycje do „startu” w tym zawodzie. Uczestniczyłem kiedyś w pracach pewnej komisji, w składzie której były osoby posiadające wykształcenie wyższe techniczne. Wśród tych osób były takie, z którymi można było łatwo i komunikatywnie nawiązać kontakt techniczny. Po zamknięciu prac tej komisji okazało się, że osoby te były absolwentami AGH.

Co oprócz działalności zawodowej, czyli pracy naukowej i dydaktyki interesuje Pana prywatnie. Może jakieś hobby?

Bardzo ciekawe pytanie. Zainteresowania poza pracą naukową i dydaktyką są przeróżne. To przede wszystkim praca domowa i towarzyszący jej wokół ogród. Praca w ogrodzie i wokół domu pozwala się odebrać od wszystkiego, zebrać myśli, a czasami nawet pewne sprawy bardzo pozytywnie przemyśleć. Często jest tak, że trzeba podejmować różne decyzje, dlatego warto się zdystansować od miejsca, w którym występują. Oczywiście delikatne hobby to też historia regionu, w którym mieszkam – Śląsk, jest pod względem technicznym wspaniały. No i jak wiele osób twierdzi: „w każdym mężczyźnie jest coś z dziecka” – przyznam się – kolekcjonuję modele samochodów.

Jaki jest po takim sukcesie Pana pomysł na przyszłość. Może zdradzi nam Pan jakieś plany naukowe, osobiste?

Trudne pytanie. Nie chcę tak daleko wybiegać w przyszłość, ponieważ karty naszego życia są pisane przeróżnymi historiami. W 2009 roku miałem operację „usunięcia migdałków” – podobno łatwą – tak twierdzono przed przystąpieniem do niej, niestety wywiązały się gwałtowne powikłania. Dlatego odpowiem słowami Paulo Coelho: „Człowieka tak bardzo pochłaniają myśli i plany na przyszłość, że przypomina sobie o życiu dopiero wtedy, gdy jego dni na ziemi są policzone. Ale wówczas na wszystko jest już za późno”. Dlatego cieszymy się tym co już jest, a czas pokaże swoje.

Życzę dalszych sukcesów naukowych, osobistych oraz realizacji planów. Dziękuję za rozmowę i możliwość przybliżenia Pana sylwetki Czytelnikom Biuletynu AGH.

Małgorzata Krokoszyńska

Nowości Wydawnictw AGH

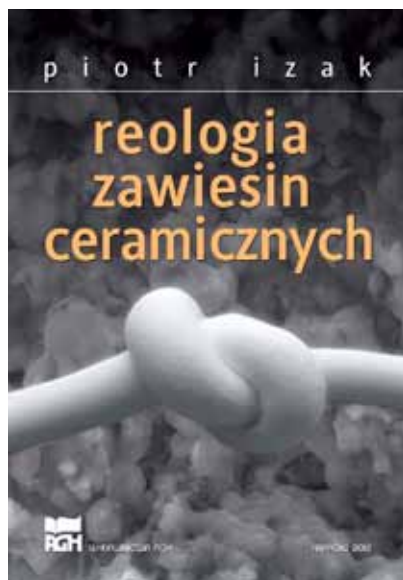
wybrane pozycje • pełna oferta: www.wydawnictwa.agh.edu.pl

Piotr Izak

Reologia zawieszin ceramicznych

Głównym celem Autora było stworzenie podręcznika omawiającego praktyczne fundamenty reologii, które każdy ceramik powinien znać. Reologia mas ceramicznych zazwyczaj przedstawiana jest teoretycznie z użyciem skomplikowanych wzorów matematycznych, a w opinii autora powinna być prostym „narzędziem”, pomocnym do opisu operacji jednostkowych.

W przemyśle ceramicznym wybór metody formowania (dobór urządzenia formującego) zależy z jednej strony od oczekiwanych parametrów gotowego wyrobu oraz czynników ekonomicznych, z drugiej jednak – także od odpowiedniego przygotowania masy ceramicznej. Istnieje zatem uzasadniona potrzeba wyjaśnienia niektórych praw rządzących

przepływami (odkształceniami) mas, poznania mechanizmów działania upłyniaczy i plastyfikatorów, a więc wykorzystania wiedzy reologicznej do kontrolowania przebiegu procesów ceramicznych.

Publikacja ujmuje reologię w sposób prosty, a bardziej skomplikowane równania i analizy matematyczne przedstawiono w załącznikach. Na końcu książki umieszczono również spis literatury przedmiotu oraz glosariusz zawierający definicje najważniejszych pojęć z dziedziny reologii.

Autor ma nadzieję, że Czytelnik książki zdobędzie dzięki niej wiedzę na temat właściwości reologicznych zawieszin ceramicznych i uzna, iż dziedzina ta jest nie tylko prosta, ale i fascynująca.

oprac. Joanna Ciągała

(na podstawie wstępu do książki)

Doktorat w RWTH i w AGH

Pierwszy „podwójny” przewód doktorski AGH i RWTH zakończony wyróżnieniem rozprawy dr. inż. Bogdana Rutkowskiego

W dniu 20 grudnia 2012 roku w Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule Aachen (RWTH Aachen) odbyła się obrona rozprawy doktorskiej dr. inż. Bogdana Rutkowskiego pt. *Mechanical Properties and Microstructure of Dense Ceramic Membranes for Oxygen Separation in Zero-Emission Power Plants*, opracowanej w wyniku szeroko zakrojonej współpracy naukowej pomiędzy AGH oraz RWTH Aachen

i Forschungszentrum Jülich (FZJ). Promotorami rozprawy doktorskiej byli: prof. Tilmann Beck (FZJ, RWTH Aachen) oraz prof. Aleksandra Czyrska-Filemonowicz (AGH). W skład Komisji doktorskiej weszli: prof. Beck, prof. Czyrska-Filemonowicz, prof. Janusz Konstanty, prof. Jan Kusiński oraz prof. Stanisław Dymek i prof. Lorenz Singheiser (recenzenci rozprawy). Nowatorska tematyka badań w połączeniu z wyso-

kim poziomem merytorycznym rozprawy doktorskiej i znakomitą obroną skutkowałą przyznaniem wyróżnienia przez Radę Wydziału Inżynierii Metali i Informatyki Przemysłowej i „Magna cum laude” w RWTH. Dr inż. Bogdan Rutkowski otrzyma dyplomy doktorskie obu uczelni.

opracowała:

Aleksandra Czyrska-Filemonowicz

Na zdjęciu od lewej: prof. Stanisław Dymek, prof. Lorenz Singheiser, prof. Aleksandra Czyrska-Filemonowicz, dr inż. Bogdan Rutkowski, prof. Tilmann Beck i prof. Jan Kusiński

foto: prof. Janusz Konstanty

Na Czterech Kopcach

W dniach 17–18 listopada 2012 roku studenci z Koła Naukowego Geodetów Dahlta wykonali pomiary na czterech krakowskich kopcach metodami GPS. Celem prac było wyznaczenie wysokości obiektów, policzenie ich objętości oraz stworzenie wizualizacji przestrzennych.

ścią łatwą, lecz nauka wymaga poświęceń, na które każdy z uczestników był przygotowany.

Jednym z naszych celów było sprawdzenie wpływu rozmieszczenia stacji referencyjnych nie będących częścią systemu ASG-EUPOS na dokładność pomiaru

techniką czasu rzeczywistego. Dzięki zebranym w wyniku 4-godzinnej sesji 14000 epok, możliwe było wyznaczenie współrzędnych XY z błędem około 5–10 mm, co pozwoliło potraktować wierzchołki kopców jako nawiązania dla odbiornika ruchomego. Punktami kontrolnymi była osnowa III klasy w pobliżu wyliczonych środków ciężkości (figury oraz stacji), której to współrzędne pobrano z GODGiK w Krakowie i uznano je za bezbłędne.

Opracowanie obserwacji pozwoliło nam na wyznaczenie wysokości obiektów, które zestawione są w poniższej tabeli.

W niedzielę, 18 listopada, dokonano skaningu laserowego Kopca Krakowa wykorzystując urządzenie Leica C-10, dzięki czemu stworzony zostanie dokładny model trójwymiarowy kopca, który będzie można porównać z modelem stworzonym z 30 pikiet, pomierzonych w celu obliczenia mas ziemnych. Planowane jest stworzenie wydruku 3D jednego z pomierzonych obiektów.

Pomimo niesprzyjających warunków atmosferycznych humor nam dopisywał. Zaobserwowano prawidłowość, że im zimniej, tym weselej. Zwiedziliśmy nieznanie nam wcześniej części Krakowa takie jak: Las Wolski, Nową Hutę, Podgórze. Trochę strachu napędziły nam rodziny, które wybrały się na wycieczkę na kopce z małymi

foto. arch. autora

W sobotni poranek 15 studentów, podzielonych na grupy 3–4 osobowe, „uzbrojonych” w odbiorniki GNSS Javad wyruszyło spod budynku C-4 w „cztery kierunki świata”. Około godziny 10 każdemu z nich udało się dotrzeć na miejsce. Pierwszym wyzwaniem, jakie stanęło przed pomiarowymi, okazało się ustalenie najwyższego punktu na budowlu. O ile w przypadku Kopca Krakowa nie było z tym problemu, ponieważ na jego szczycie zastabilizowany jest punkt geodezyjny, o tyle na Kopcu Kościuszki, którego wierzchołek jest zabudowany, nie poszło tak łatwo. Postanowiliśmy, że będziemy mierzyć na punktach charakterystycznych – łatwych do ponownej identyfikacji, a wysokości przeniesiemy w razie potrzeby przy pomocy niwelatora. O 10:30 na każdym kopcu rozpoczęto jednoczesny pomiar statyczny GPS z 1s interwałem.

Niestety pogoda nie dopisywała – z powodu zamglenia nie mogliśmy podziwiać panoramy Stolicy Małopolski, dlatego też, by czas szybciej płynął, postanowiliśmy dwa dostępne odbiorniki GPS przełączyć w tryb RTK i dokonać pomiaru mas ziemnych. Chodzenie po stromych, porośniętych mokrą trawą stokach nie jest czynno-

foto. arch. autora

Nazwa kopca	Uzyskana wysokość	Wysokość z mapy topograficznej
Kopiec Kościuszki	325,458	326,5
Kopiec Piłsudskiego	382,503	383,6
Kopiec Wandy	238,459	238,6
Kopiec Kraka	269,255	269,3

dziećmi i/lub zwierzętami – te ostatnie były stanowczo za bardzo zainteresowane Javadam, obawialiśmy się, że jeszcze chwila i wskoczą na statyw... Sekcja przeprowadzająca pomiar „na Wandzie” dowiedziała się dodatkowo od innych turystów, że na pomniku upamiętniającym dzielną księżniczkę narysowana jest miotła ;) jako atrybut kobiecości. Co najważniejsze, zapozna-

liśmy się z jedną z najnowocześniejszych technik pomiaru geodezyjnego (RTK GPS), oprogramowaniem do postprocessingu oraz programami służącymi do tworzenia NMT i jego wizualizacji.

Cała kampania pomiarowa stanowiła duże przedsięwzięcie logistyczne – przejechaliśmy ponad 100 km, kontaktowaliśmy się z czterema instytucjami, przy czym

wszyscy bardzo entuzjastycznie podeszli do naszych planów, udzielili nam stosownych pozwoleń i pomogli załatwić sprawy, z którymi sami nie dalibyśmy sobie rady. Chcielibyśmy podziękować dr. inż. Przemysławowi Kurasowi za opiekę merytoryczną, pani Dorocie Bodzioch – urzędnicze z GODGIK w Krakowie za bardzo miłą i sprawną obsługę, Krakowskiemu ZOO za udostępnienie drogijazdowej do Kopca Piłsudskiego oraz Komitetowi Kopca Kościuszki za udostępnienie obiektu.

✉ **Krzysztof Chmielnicki**
Koło Naukowe Geodetów „Dahlta”

Forum Kół Naukowych – spotkania z nauką i sztuką, i kołędą...

Pierwsze w Nowym Roku spotkanie Forum Kół Naukowych odbyło się 15 stycznia 2013, tradycyjnie w auli pawilonu A-0.

Tematyka części naukowej forum dotyczyła nauk górniczych. W roli Mistrza wystąpił prof. Piotr Czaja (Dziekan Wydziału WGIG), który w niezwykle interesującym i pełnym pasji naukowej wykładzie udowodnił, że „Górnictwo – (to)” zajęcie głównie dla mistrzów”. Jako Uczelniany wystąpił student z Koła Naukowego Filar, inż. Mateusz Jakubowski (Wydział GiG), który przedstawił referat pt. „Zastosowanie analizy numerycznej do rozwiązywania złożonych zagadnień geomechanicznych we współczesnym górnictwie”.

Świątecznego charakteru spotkaniu nadała część artystyczna oraz piękna świąteczna szopka wykonana przez studentów z Koła Naukowego Blabel.

Wsparte wokalem smyczkowe trio Brillante wykonało kilka kołęd staropolskich, co wprowadziło słuchaczy w świąteczny nastrój i szybko głos przejęła widownia, a wspólnemu śpiewaniu nie było końca.

Forum Kół Naukowych – spotkania z nauką i sztuką to cykl comiesięcznych spotkań, które odbywają się z inicjatywy Pełnomocników Rektora AGH ds. Kół Naukowych Pionu Górniczego i Hutniczego w AGH od czerwca 2003. Celem spotkań jest zintegrowanie studenckich kół naukowych działających w AGH oraz krakowskich uczelni artystycznych.

Kolejne Forum już w marcu. Zapraszamy!

✉ **Małgorzata Śliwka**
Wydział Górniczo-Hutniczy

* Przepis autora

foto: M. Śliwka

foto: M. Śliwka

Skąd się bierze zło? Debata w Akademii Górniczo-Hutniczej

Gazeta.pl Kraków 28.11.2012

Jerzy Vetulani – neurobiolog, Tadeusz Gadacz – filozof, Zbigniew Pasek – religioznawca. Do tego Wojciech Bonowicz i Justyna Siemienowicz. Wszyscy spotkali się, żeby debatować o tym, skąd się bierze zło. – Po frekwencji, jaka jest w tym miejscu, okazuje się, że zło jest tematem atrakcyjnym. Jestem ciekawy, jaka byłaby frekwencja, gdyby głównym tematem tej dyskusji było dobro. Sądzę, że hol AGH byłby o połowę pusty – rozpoczął debatę Wojciech Bonowicz. Rzeczywiście, studenci po brzegi zapełnili hol główny AGH. Pretekstem tego spotkania był nowo wydany numer miesięcznika „Znak”. Jego tematem przewodnim było zło w XXI wieku. Na inaugurację numeru redaktorzy miesięcznika zaprosili specjalistów z zakresu filozofii, religii i neurobiologii. Naukowcy nie potrafili postawić ostatecznej odpowiedzi na pytanie o to, skąd się bierze zło. Ze złem jest jak z pytaniem o sens życia. – Istnieją takie pytania, które nie my stawiamy, tylko one nas stawiają pod znakiem zapytania, tak jak pytanie o sens. Czasem człowiek nie chciałby pytać o sens swojego życia, ale to pytanie po prostu przychodzi – mówił filozof z Uniwersytetu Pedagogicznego Tadeusz Gadacz.

Centra biznesu kształcą tysiące studentów

Gazeta Wyborcza Kraków 03.12.2012

Centra usług biznesowych to szansa na znalezienie pracy dla tysięcy krakowskich absolwentów. Uczelnie podpisują umowy na kursy prowadzone wspólnie z korporacjami, a nawet otwierają poświęcone im kierunki studiów. Krakowskie uczelnie chętnie włączają się w potrzeby międzynarodowych korporacji. Nic dziwnego – duże zagraniczne firmy należą do najważniejszych pracodawców w regionie, a ich przedstawiciele za każdym razem przekonują, że to właśnie dziesiątki tysięcy młodych, dobrze wykształconych ludzi są głównym powodem ich obecności w Krakowie. Przy współpracy z międzynarodowymi korporacjami w Akademii Górniczo-Hutniczej powstał niedawno nowy kierunek – teleinformatyka, który utworzono w nowej jednostce uczelni – na Wydziale Informatyki, Elektroniki i Telekomunikacji. Jak wyjaśniają przedstawiciele AGH, wydział ma zajmować się m.in. technologiami organizacji chmur obliczeniowych, szybkich sieci optycznych czy globalnej komunikacji bezprzewodowej. Wydział planuje także wzmocnić współpracę z gigantami branży komputerowej, takimi jak Google, IBM, Cisco, Motorola czy Delphi. Otwierając teleinformatykę, uczelnia wyciągnęła rękę do biznesu. Przedstawiciele AGH nie ukrywają, że na podjęcie decyzji o uruchomieniu nowego kierunku wpływ miały właśnie oczekiwania przedsiębiorców.

Zwykły Bohater: wygrał nasz Grzegorz Piątek

Gazeta Krakowska 03.12.2012

W Krakowie chyba nikt nie miał wątpliwości: tytuł Zwykłego Bohatera i czek na 200 tys. złotych należy się właśnie jemu. Historia młodego naukowca, który stworzył dla chorych dzieci swojego kolegi robotę do rehabilitacji, podbiła serca nie tylko krakowian. Podczas niedzielnej gali finałowej plebiscytu TVN okazało się, że to on jest zwycięzcą konkursu. Zaczęło się od maila, który dostał od kolegi z pracy. Marcin Gwiazdowski prosił w nim o przekazanie jednego procenta podatku na rehabilitację swoich synów – Franka i Jerzyka. Chłopcy cierpią na dziecięce porażenie mózgowie i wymagają żmudnej, kosztownej rehabilitacji. Piątek postanowił dać znacznie więcej, niż prosił jego korporacyjny znajomy. Kończył właśnie studia i pomyślał: dlaczego w ramach pracy magisterskiej nie stworzyć dla bliźniaków maszyny, która pomogłaby im w rehabilitacji?

I tak powstały „robonogi”. Ale robot nie powstał przecież „ot, tak sobie”. Grzegorz Piątek konstruował i budował go przez wiele miesięcy. Z pracy pędził prosto do warsztatu. Nad „robonogami” spędzał każdą wolną chwilę. Przez te kilka miesięcy praktycznie nie miał czasu dla siebie. Po obronie wyjątkowej pracy magisterskiej (zaliczonej oczywiście na piątkę) Piątek zabrał się do tworzenia ulepszonej wersji maszyny, aby pomóc jeszcze większej liczbie chorych dzieciaków. Jego robot może konkurować z kilkanaście, a nawet kilkadziesiąt razy droższymi odpowiednikami zagranicznymi! Młodym wynalazcą już interesują się firmy – potencjalni inwestorzy. A wzruszająca historia szlachetnego naukowca z Krakowa obiegła media w całej Polsce. Zainteresowało się nią jury akcji „Zwykły Bohater” (m.in. Szymon Holownia, Henryka Krzywonos, Ewa Drzyzga) i dopuściło do finału. O reszcie zdecydowali już widzowie. W kategorii „Inicjatywa” najwięcej SMS-ów ludzie wysłali właśnie na Grzegorza!

Przez skórę skoczyli do górniczego stanu

Gazeta Krakowska 08.12.2012

W Akademii Górniczo-Hutniczej z okazji Barbórki odbyła się wczoraj tradycyjna górnicza uroczystość skoku przez skórę. Skok to symboliczne wejście młodego adepta zwanego lisem do stanu górniczego. Prowadzeni przez ismajora lisowie (czyli studenci pierwszego roku Wydziału Górnicztwa) najpierw złożyli uroczyste ślubowanie, w którym przyrzekli, że będą stać na straży godności górniczego stanu. Następnie każdy z nich wymienił swoje nazwisko i pochodzenie, po czym mistrz ceremonii trącił go górniczą szpadą w ramię. Tradycyjny obrzęd kończył skok przez skórę trzymaną przez „stare strzechy”, czyli doświadczonych górników, i uścisk dłoni rektora Akademii. Młodym adeptom koledy ze starszych lat przekazali sztandar uczelni oraz płonące kaganki, symbolizujące zapal do zgłębiania wiedzy. Wcześniej, na uroczystym posiedzeniu Senatu AGH, wręczono nagrody i wyróżnienia przyznane pracownikom i studentom.

Honory dla Mittala

Dziennik Polski 12.12.2012

Lakshmi Mittal, właściciel firmy ArcelorMittal, największego na świecie producenta stali, otrzyma tytuł honoris causa Akademii Górniczo-Hutniczej. Wkład w rozwój branży hutniczej na świecie, a także w unowocześnienie przemysłu hutniczego w Polsce, wieloletnie wspieranie współpracy naukowej, oferowanie miejsc pracy dla absolwentów AGH to powody, dla których uczelnia zdecydowała się uhonorować tytułem Lakshmi Mittala. Właściciel i dyrektor generalny firmy ArcelorMittal, urodzony w Indiach uznawany jest za jednego z najbardziej wpływowych biznesmenów na świecie – w tegorocznym zestawieniu magazynu „Forbes”, z majątkiem szacowanym na ponad 20 mld dol., znalazł się na 21. pozycji wśród najbogatszych ludzi świata. W Polsce od ponad 10 lat firma ArcelorMittal jest producentem ponad 70 proc. stali. Uroczystość nadania godności doktora honoris causa AGH odbędzie się 11 stycznia.

Studenci AGH wyjadą na staż do amerykańskiego Penn State University

NaukawPolsce.pl PAP, 18.12.2012

Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, jako jedyna uczelnia z Polski, została zaproszona do udziału w międzynarodowym projekcie stażowym w zakresie inżynierii materiałowej, koordynowanym przez jedną z czołowych amerykańskich uczelni – Penn State University. Głównym celem projektu jest stworzenie najlepszym studentom warunków do rozwoju i poszerzenia wiedzy w międzynarodowym środowisku. Uczestnicy projektu będą uczestniczyć w pracach naukowych zespołów badawczych. O zakwalifikowanie do

udziału w programie będą mogli starać się studenci drugiego stopnia inżynierii materiałowej w każdym semestrze wiosennym. W ramach wymiany na AGH pojawią się studenci inżynierii materiałowej z Penn State University. Koszty pobytu stażystów, łącznie ze stypendium, pokrywać będzie w każdym przypadku uczelnia-gospodarz. Zgodnie z planami na początku w wymianie będzie uczestniczyć po kilku studentów, w kolejnych latach ich liczba ma się sukcesywnie zwiększać. W programie stażowym uczestniczyć będą młodzi ludzie z piętnastu europejskich i azjatyckich uczelni – AGH jest jedyną polską szkołą wyższą w tym gronie. Wśród partnerów projektu znajdują się m.in. uniwersytety w Leeds i w Sheffield (Wielka Brytania), Politechnika w Madrycie (Hiszpania), Uniwersytet Techniczny w Darmstadt (Niemcy), Instytut Techniczny w Tokio (Japonia), Uniwersytet w Zhejiang (Chiny) czy szwajcarski Federalny Instytut Techniczny. Inicjatorem przedsięwzięcia jest Wydział Inżynierii Materiałowej Penn State University. Penn State University (stan Pensylwania) jest jedną z najlepszych publicznych uczelni w Stanach Zjednoczonych. Studiuje na niej prawie 45 tys. studentów, uczelnia zatrudnia niemal 9 tys. pracowników. Jej roczny budżet przekracza 1,7 miliarda dolarów. Penn State zajmuje miejsce w czołowej 50. rankingów najlepszych uczelni na świecie.

System z AGH pomoże sterować oświetleniem miejskim

Gazeta.pl Kraków 26.12.2012

Pracownicy Akademii Górniczo-Hutniczej w ramach programu Green AGH Campus przygotowują systemy sztucznej inteligencji, które sterowałyby oświetleniem miejskim, a nawet w publicznych budynkach. Wszystko dofinansowuje ze środków unijnych urząd marszałkowski oraz koncern General Electric. – Nasza katedra od dłuższego czasu skupia się na takich rozwiązaniach – mówi prowadzący projekt prof. Leszek Kotulski, szef Katedry Informatyki Stosowanej na AGH. – Rozwiązanie, nad którym pracujemy, umożliwia dynamiczne sterowanie oświetleniem typu LED. Zależnie od natężenia ruchu aut czy pieszych, lampy przygasają. Przy tradycyjnym źródle światła nie byłoby to opłacalne – wyjaśnia profesor. Żarówki włączane i wyłączane z dużą częstotliwością szybko się zużywają. Przy rozruchu zużywają też większą ilość energii niż LED. Oszczędności przy starym typie lamp nie byłoby wielkie. System przygotowany w katedrze prof. Kotulskiego będzie bazował na danych pochodzących z kamer, czujników ruchu czy pętli indukcyjnych umieszczonych w jezdni. Część tej infrastruktury istnieje. – Możliwa jest integracja tych danych. Na ich podstawie system będzie sterował oświetleniem. Naukowcy testują już system na terenie miasteczka AGH. Teraz o możliwości współpracy rozmawiają z ZIKiT. Włączenie systemu do części sieci miejskiej umożliwiłoby testy na żywym organizmie, tak aby system „nauczył się pracy” w realnych warunkach. Kiedy ta faza się zakończy, system będzie gotowy do wprowadzenia w całym mieście.

Naukowcy AGH otrzymali nowe nici chirurgiczne

NaukawPolsce.pl PAP 28.12.2012

Naukowcy z Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie opracowali nową technologię oraz urządzenie do wytwarzania nici chirurgicznych z biogodnych, nieszkodliwych dla ludzkiego organizmu, stopów magnezu z wapniem. Inż. Piotr Kustra i prof. Andrzej Milenin od pięciu lat pracowali nad stworzeniem technologii wytwarzania cienkich drutów ze stopów magnezu i wapnia. Okazało się, że z otrzymanego drutu mogą być wytwarzane nici chirurgiczne. „Wynalazek może być stosowany zarówno do spajania tkanek miękkich jak również do szycia mostka po operacji serca. Nici z takiego drutu rozpuszczają się w organizmie człowieka po pewnym czasie zależnym od zawartości wapnia w stopie. Nie trzeba będzie przeprowadzać kolejnych zabiegów, aby usunąć je z organizmu” – powiedzieli w rozmowie z PAP. Opracowana metoda produkcji drutów powstała w wyniku współpracy naukowców

AGH z uczonymi z Uniwersytetu Leibniza w Hanowerze (Leibniz Universitaet Hannover) w Niemczech w ramach projektu międzynarodowego (program DFG-SBF). Naukowcy z AGH znaleźli sposób oraz stworzyli urządzenie, które z tego trudno odkształcalnego stopu wytwarza giętkie druty, mogące służyć jako nici czy sploty chirurgiczne. Urządzenie do wytwarzania nici ma zaawansowane wyposażenie informatyczne. Kiedy element grzejny nagrzej ciągadło (urządzenie, które służy do formowania drutu – PAP) do ok. 400 stopni Celsjusza, wprowadzają do niego drut, który nagrzewa się w ciągadle – w ten sposób uzyskuje takie właściwości fizyczne, że staje się giętki. Za przedstawione na konferencji Interwire 2010 naukowe podstawy technologii produkcji nici ze stopów magnezu prof. Milenin i inż. Kustra w 2010 r. dostali nagrodę Wire Association International (USA), a Kustra za pracę doktorską poświęconą tej tematyce otrzymał Nagrodę Prezesa Rady Ministrów.

Dobrze budują za unijne

Dziennik Polski, 28.12.2012

Blisko 130 instytucji ubiegało się o tytuł „Małopolskiego Euro lidera”. Nagrodzono 8, dodatkowo wyróżnienie przyznali internauci. Znamy już najlepsze, najbardziej efektywne i najlepiej zrealizowane projekty finansowane w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. Laureatów wyłoniono w 8 kategoriach. Swój najlepszy projekt wskazali internauci. I oni uznali, że na miano euro lidera zasługuje Polska Prowincja Zakonu Piżarów za kompleksową renowację i przystosowanie do nowych funkcji (zwiedzania) gotycko-barokowego ponorbertańskiego założenia klasztornego w Hebdowie. Utworzenie Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie zostało uznane za najlepszą rewitalizację. To pierwsze w Polsce muzeum sztuki współczesnej, które zbudowano od podstaw. Budynek powstał na terenie Fabryki Schindlera w przemysłowej dzielnicy Zabłocie. W kategorii: edukacja i sport nagrodzono Akademię Górniczo-Hutniczą za budowę Centrum Komputerowego. W budynku o powierzchni 7,25 tys. mkw. wyposażonym w najnowocześniejszą aparaturę znajdują się sale wykładowe i seminaryjne, laboratoria, pokoje dla pracowników oraz dwie sale amfiteatralne.

Zbudują kosmiczny odkurzacz

Gazeta Wyborcza Łódź 28.12.2012

Satelity zbudowane przez studentów krakowskiej AGH, Politechniki Łódzkiej i Uniwersytetu Technicznego w Berlinie mają polecieć w kosmos w 2016 roku. Posłużą do sprzątnięcia kosmicznego złomu. – Studenti bywają wykorzystywani do sprzątnięcia parków narodowych. Z ich pomocą można też posprzątać kawałek kosmosu – mówi prof. Edward Jezierski z politechniki. Z każdej uczelni do grupy projektowej wybrano po 15 studentów. Swoje prace mają prowadzić pod kierunkiem nauczycieli. – Chcemy stworzyć grupę dwóch bliźniaczych satelitów działających wspólnie, w odległości kilkunastu metrów od siebie. Będą wyposażone w systemy pozwalające im się komunikować i zmieniać położenie względem siebie. To pionierskie rozwiązanie. Nie słyszeliśmy, żeby wcześniej ktoś je stosował – mówi prof. Jezierski. W Łodzi powstanie układ sterowania kosmicznymi bliźniakami. – Projekt ma głównie cele dydaktyczne. Chcemy nauczyć studentów pracy przy technologiach wykorzystywanych w kosmosie. Warunki, jakie tam panują, są zupełnie inne niż na Ziemi. Sterowanie musi działać w diametralnie różnych temperaturach. Po stronie nasłonecznionej orbitujący obiekt jest wystawiony na gorąco sięgające powyżej 100 stopni. Kiedy przejdzie na stronę nienasłonecznioną, mamy już 60 stopni mrozu – mówi prof. Jezierski. Jego zdaniem konstrukcja urządzeń działających w takim środowisku to ogromne wyzwanie. – Musimy zapewnić niemal doskonałą niezawodność. Budżet polskiej części projektu ma wynieść 2 miliony złotych. Niemcy za swoje prace zapłacą z własnej kieszeni.

✉ Bartosz Dembiński
Rzecznik Prasowy AGH

Grant Rektorski 2013 – piąta edycja konkursu

Połowa stycznia to czas nie tylko karnawału. Rozstrzygnięty został właśnie kolejny konkurs na dofinansowanie projektów i prac prowadzonych przez studenckie koła naukowe pod nazwą „Grant Rektorski”. Konkurs zapoczątkowany w poprzedniej kadencji władz rektorskich z inicjatywy ówczesnego Prorektora ds. Studenckich prof. Zbigniewa Kąkola i przy współpracy Pełnomocników Rektora ds. Kół Naukowych, jest kontynuowany z dużym zainteresowaniem i propozycjami dalszego rozwoju przez obecną Prorektor ds. Studenckich panią prof. Annę Siwik. Konkursowi towarzyszy rosnące zainteresowanie studentów członków

kół naukowych jednak realizacja ciekawych pomysłów młodych ludzi i uzyskiwanie wymiernych efektów, szczególnie w działaniach prowadzonych w uczelni technicznej, wymaga wymiernych środków finansowych. Jak w większości dziedzin naszej działalności, tak i w przypadku kół naukowych, środki przeznaczane na ich działalność są niewystarczające również z powodu ciągle rosnącej liczby kół w naszej uczelni i zainteresowaniem młodych ludzi działalnością w studenckim ruchu naukowym. Warto zauważyć, że aktualnie zarejestrowanych jest w AGH i w większości działających, ponad setka studenckich kół naukowych, sku-

pionych w pionach górniczym i hutniczym. W ostatnim roku, tylko w jednym z dwóch pionów skupiających koła naukowe (piony górniczy i hutniczy), zarejestrowano pięć nowych kół, a dalsze cztery realizują procedurę rejestracyjną. Dlatego też konkurs „Grant Rektorski” na dofinansowanie projektów studenckich kół naukowych jest inicjatywą ważną i potrzebną, potwierdzoną efektami czterech poprzednich edycji.

Regulamin konkursu „Grant Rektorski” oparty jest na czterech podstawowych kryteriach oceny projektów: oryginalność i atrakcyjność tematu, aktualność i waga problemu, stopień zaangażowania koła (liczba wykonawców projektu) oraz wielkość grupy beneficjentów (liczba osób, organizacji). Od czwartej edycji konkursu obowiązuje zasada, że każde koło naukowe może zgłosić w danym roku maksimum dwa projekty samodzielnie lub we współpracy z innymi kołami. Dodatkowo wprowadzono także wymaganie potwierdzonego dofinansowania kosztów zgłaszanego projektu z innych niż uczelniane źródeł. Praktycznie wszystkie projekty, które uzyskały dofinansowanie w ramach tegorocznego

Projekt finansowany z GRANTU REKTORSKIEGO dla kół naukowych AGH

Koło Naukowe	Temat Projektu
Badawcze	
Bozon	Rozszerzenie bazy doświadczeń stanowiska do pokazów fizycznych
Ceramic	Koło garncarskie – ręczne techniki modelowania gliny dawniej i dziś
Coal&Clay	Ekologiczne sorbenty na bazie odpadów roślinnych
Geologów	Projekt prac geologiczno – inżynierskich na osuwisku w Kłodnem w gminie Limanowa
Mechaników Górników	Maszyny Górnice – Studencka Internetowa Encyklopedia Górnicza
Powierzchnia	Innowacyjne powłoki ochronne tworzyw konstrukcyjnych
RedoX	Budowa stanowiska laboratoryjnego do otrzymywania modyfikowanych węgla aktywnych z odpadów organicznych.
RedoX i Feniks	Wytwarzanie i ocena właściwości sorpcyjnych węgla aktywnych z odpadów pochodzenia organicznego
TD Fuels	Otrzymywanie biopaliwa z rośliny o nazwie Stevia rebaudiana
TD Fuels i Feniks	Proliza alg i mikroalg
Torque	Badanie wpływu modyfikacji mechanicznych oraz parametryzacji składu mieszanki paliwowo-powietrznej na osiągi, ekonomię oraz żywotność silnika spalinowego przy zasilaniu alternatywnym paliwem LPG
Wibroakustyki budowli	Badanie parametrów akustycznych sal koncertowych
Zarządzanie	Stworzenie laboratorium analizy sensorycznej
Konferencje i inne	
Eko-Energia	Organizacja VII Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Energia-Ekologia-Etyka”
Format	Organizacja III Konferencji naukowej
Geofon	Student Shale Days
Grzała	OZE Day – Dzień Odnawialnych Źródeł Energii
Kerma	I Ogólnopolska Konferencja Studentów Fizyki Medycznej
Kerma	Terapia hadronowa w Polsce i na świecie
MSS	„Spacer po wirtualnej hucie stali”
MSS i De re Metalica	XX International Student's Day of Metallurgy
Ochrony środowiska	II Krakowski Festiwal Odpowiedzialnego Biznesu
Ochrony środowiska	Warsztaty nt. Zrównoważonego rozwoju Szczawnica 2013
Studentów Socjologii	W poszukiwaniu wspólnego mianownika / o społecznych aspektach nauk
Zgarek	Zaprojektowanie i wykonanie informatycznego systemu kompleksowej analizy i oceny stanu funkcjonowania odlewni w aspekcie obowiązujących oraz zapowiadanych przepisów prawnych i uwarunkowań technologicznych i ekonomicznych w zakresie ochrony środowiska dla przemysłu odlewniczego

Koło Naukowe	Temat Projektu
Zarządzanie	Promocja bolidu wyścigowego AGH <i>Wniosek do realizacji po rozpatrzeniu wniosku Koła Naukowego KiNeMaTiCS - AGH Racing</i>
Konstrukcyjno-badawcze	
Focus	Autonomiczny Robot Rozpoznawczy
Biometr	Opracowanie prototypu lokalizatora 3D dla potrzeb nawigacji medycznej
Bozon	5 fundamentalnych stałych fizycznych
Controllers	Inspekcyjny robot ułatwiający serwisowanie i lokalizację usterek turbin elektrowni wiatrowych.
De Re Metalica	Stanowisko do pomiaru i sterowania temperaturą topienia w piecu indukcyjnym
Eko-Energia	Zbiornik buforowy wykorzystujący ogrzewanie fazowe
Energion	Interaktywna gablota informacyjno-pomiarowa.
Geologów	Wyznaczenie obszarów perspektywicznych do poboru wody pitnej dla sołectw Kłodne i Męcina w gminie Limanowa
Grzała i Nucleus	Generator energii elektrycznej wykorzystujący źródła odnawialne
Ignis	Badanie mechanizmów wymiany ciepła w chłodzance termoakustycznej.
Ignis	Wytwarzanie modeli łopatek wirnikowych metodami szybkiego prototypowania.
Implant	Materac do pomiaru i analizy rytmu serca
Implant	Elektroniczna nakładka na okulary
Kiwon	Badania środowiska występowania węglowodorów na Szlaku Naftowym pomiędzy Krosnem a granicą Państwa
Kiwon i Geowiert	Badania i analiza próbek ropy naftowej i gazu ziemnego pod kątem zawartości węglowodorów oraz wykonanie projektu rekonstrukcji i likwidacji otworów wiertniczych na złożu Polana
Kliwent	Budowa prototypowego układu grzejącego - chłodzącego w oparciu o panele fotowoltaiczne
Mechaników Górników	Kabinowe, mobilne stanowisko symulatora maszyn górniczych
MetalSoft	RehabKinect
Piorun	Drabina Jakubowa
Piorun i Wibroakustyki Budowli	Impulsowe źródło dźwięku do badań modelowych
SKIP	Sterowanie komputerem za pomocą fal mózgowych
SKIP	Autonomiczny robot mobilny realizujący funkcje ochrony i dozoru obiektu
KiNeMaTiCS	AGH Racing – Udział w międzynarodowych zawodach Formula Student <i>Wniosek przekazany do dalszego rozpatrzenia przez Rektora AGH</i>

konkursu otrzymały wymierne wsparcie finansowe od wydziałów, a spora część także od sponsorów zewnętrznych. Świadczy to o wzrastającym zainteresowaniu zarówno katedr i wydziałów jak również firm zewnętrznych tą formą działalności naukowej studentów oraz doskonaleniu przez studentów umiejętności pozyskiwania środków finansowych z różnych źródeł. Dorobek badawczy w wielu przypadkach stanowi także ważny element aplikacji studenta czy absolwenta o wszelkiego rodzaju stypendia, granty badawcze czy atrakcyjną propozycję pracy.

Zgodnie z Regulaminem konkursu zgłaszane projekty rozpatrywane są w trzech kategoriach: projekty konstrukcyjno-badawcze, projekty badawcze i projekty inne dotyczące m.in. szkoleń, warsztatów naukowych, konferencji i seminariów, promocji nauki itp. Do piątej edycji konkursu Grant Rektorski 2013 zgłoszono 71 wniosków

z czego w wyniku oceny dokonanej przez komisję, pod przewodnictwem pani Prorektor ds. Studenckich prof. A. Siwik, dofinansowanie uzyskało 49 projektów z kół naukowych wymienionych alfabetycznie poniżej, w tym jeden, ze względu na zasięg i koszty projektu, skierowany do rozpatrzenia przez władze rektorskie. Gratulacje dla beneficjentów tegorocznej edycji konkursu „Grant Rektorski” – studentów autorów i wykonawców wyróżnionych projektów, opiekunów kół i władz wydziałów, na których działają wyróżnione w konkursie studenckie koła naukowe. W tegorocznej edycji najwięcej zgłoszono projektów konstrukcyjno-badawczych co potwierdza ważność i atrakcyjność tego obszaru dla studentów działających w kołach naukowych. Z tego też obszaru najwięcej wniosków uzyskało możliwość dofinansowania. Większość zgłoszonych projektów to pomysły nowe, kilka projektów stanowi kontynuację lub roz-

szerzenie zakresu projektów dotychczas realizowanych, których poprzednie etapy zakończyły się sukcesem wykraczającym poza mury uczelni. Podsumowanie realizacji „grantów” odbędzie się zgodnie z przyjętą procedurą na październikowym seminarium studenckiego ruchu naukowego AGH.

Realizacja projektów wspieranych finansowo środkami uzyskanymi w konkursie „Grant Rektorski” zaowocowała już wieloma prezentacjami, referatami i publikacjami naukowymi, których autorami są w większości studenci. Jestem przekonany, że podobnie będzie także i w tym roku zarówno po zakończeniu piątej edycji, jak i w trakcie realizacji projektów, m.in. podczas wystąpień na majowej (Dzień Hutnika – pion hutniczy) i grudniowej (Barbórka – pion górniczy) Konferencjach Studenckich Kół Naukowych.

✉ Leszek Kurcz

Strefa doktoranta

Wybory do URSD

W dniu 10 stycznia 2013 roku odbyły się wybory do Zarządu Uczelnianej Rady Samorządu Doktorantów. Na wybory, zgodnie z ordynacją wyborczą, przybyli przedstawiciele wszystkich Wydziałów AGH, na których prowadzone są studia doktoranckie. Uprawnionymi do głosowania są przewodniczący, zastępca przewodniczącego oraz dwóch lub trzech (w zależności od liczby doktorantów na Wydziale) delegatów z Wydziałowej Rady Samorządu Doktorantów.

Na początku spotkania przewodniczący kadencji 2012/2013 Łukasz Wzorek przedstawił sprawozdanie z działalności zarządu, w którym znalazły się informacje o działaniach samorządu w kadencji 2012/2013:

- organizacja imprezy integracyjnej dla doktorantów AGH – Puchar Rektora 2012,
- organizacja międzynarodowej konferencji doktorantów i młodych naukowców z całej Europy EURODOC 2012, 20–25 marca 2012, Kraków, należy podkreślić że EURODOC reprezentuje interesy doktorantów i młodych naukowców na szczeblu europejskim w dziedzinie edukacji, badań i rozwoju zawodowego oraz pracuje nad udoskonaleniem programów studiów doktoranckich i standardów prowadzonych badań w Europie,
- wyjazd doktorantów AGH na kongres IEEE SBC 2012, 25–29 lipca 2012, Madryt, dzięki kilkuletniej aktywności Doktorantów AGH na arenie międzynarodowej m.in. poprzez uczestnictwo w kongresach, organizację Międzynarodowych Warsztatów Nowoczesnych Technologii IEEE 2012 oraz promocję Krakowa i Polski, AGH IEEE Student Branch otrzymało prawo zgłoszenia propozycji organizacji kolejnej edycji Kongresu w 2014 roku w Krakowie,
- organizacja XIII Krajowy Zjazd Doktorantów, 7–9 grudnia 2012, Kraków,
- nawiązanie współpracy międzynarodowej z portalem SudyPortals.

Po sprawozdaniu nastąpiły wybory do zarządu na kadencję 2013/2014. Na stanowisko Przewodniczącego URSD został zgłoszony jeden kandydat – Maciej Nowosielski (Wydział Metali Nie-

for. Z. Sulima

Nowy Przewodniczący URSD Maciej Nowosielski

żelaznych) – który został wybrany większością głosów w głosowaniu tajnym.

Na stanowisko Zastępcy Przewodniczącego zostały zgłoszone dwie kandydatki, z których większością głosów została wybrana Marta Podobińska-Staniec (Wydział Górnictwa i Geoinżynierii).

Członkowie Zarządu na Kadencję 2013/2014:

- Joanna Karbowniczek (Wydział Inżynierii Metali i Informatyki Przemysłowej),
- Piotr Kocanda (Wydział Informatyki, Elektroniki i Telekomunikacji),
- Joanna Loch (Wydział Odlewnictwa),
- Krzysztof Piech (Wydział Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Inżynierii Biomedycznej).

Nowo wybranemu Zarządowi URSD serdecznie gratulujemy i życzymy wielu sukcesów!

☞ Łukasz Wzorek

Plan działania w kadencji 2013/2014 przedstawiony przez nowego Przewodniczącego URSD Macieja Nowosielskiego

Na początku chciałbym podziękować całemu poprzedniemu zarządowi, który dzięki ogromnemu zaangażowaniu pozostawił po sobie dobrze prosperującą Uczelnianą Radę Samorządu Doktorantów.

Teraz to nam – młodszym zostawili możliwość podejmowania ważnych dla nas – doktorantów, decyzji. Teraz to my będziemy działać dla dobra wszystkich. Chciałbym podziękować wszystkim osobom, które oddały na mnie swój głos i mam nadzieję, że nie zawiodą ich zaufania.

W dniu 15 stycznia 2013 roku odbyło się pierwsze spotkanie wyborcze URSD. W naszym planie działania na najbliższy okres znalazły się m.in:

- przebudowa strony internetowej,
- zbudowanie listy mailingowej obejmującej wszystkich doktorantów AGH z podziałem na dyscypliny naukowe,
- polepszenie komunikacji pomiędzy szczeblami (URSD, WRSD),
- przeniesienie siedziby URSD z DS ALFA do budynku B4,
- zagospodarowanie gabloty w przejściu między budynkami A-0 i A-2.

W kolejnym etapie przewidujemy:

- aktywizację WRSD na wszystkich wydziałach poprzez wydarzenia naukowo-kulturalno-sportowe,
- zaangażowanie we współpracę z organizacjami poza uczelnianymi, mającymi swe kluby przy AGH.

We wszystkich nurtujących was pytaniach służymy kontaktem: ursd@agh.edu.pl

Mam nadzieję, że naszymi działaniami nie będziemy ustępować zarządowi poprzedniej kadencji i z dumą stawiać czoła wszystkim wyzwaniom, które spotkamy na swych drogach.

☞ Maciej Nowosielski

Mechanizmy finansowania badań młodych naukowców w Polsce

W dniu 14 grudnia 2012 roku w Auditorium Maximum UJ odbyło się seminarium pt. „Mechanizmy finansowania badań młodych naukowców w Polsce”. W spotkaniu zorganizowanym przez Radę Młodych Naukowców wzięli udział zaproszeni goście z MNiSW, NCN oraz NCBiR prezentując aktualną ofertę konkursów oraz stypendiów skierowanych do młodych naukowców.

Programy NCN:

Preludium – konkurs na projekty badawcze realizowane przez osoby rozpoczynające karierę naukową nieposiadające tytułu naukowego doktora. Konkurs ogłaszany dwa razy w ciągu roku, 15 marca i 15 września.

SAMORZĄD
DOKTORANTÓW
AGH

Etiuda – nowy konkurs na stypendia doktorskie dla osób mających wszczęty przewód doktorski i planujących odbycie zagranicznego stażu naukowego. I edycja konkursu ogłoszona 15 grudnia 2012, termin składania wniosków – 15 marca 2013.

Więcej informacji o programach NCN: www.ncn.gov.pl

Programy MNiSW:

Stypendia naukowe dla wybitnych młodych naukowców – są przyznawane osobom prowadzącym wysokiej jakości badania i cieszącym się imponującym dorobkiem naukowym, zatrudnionym w jednostkach naukowych, które nie ukończyły 35 roku życia. Termin składania wniosków – 31 marca 2013.

Inventus Plus – celem programu jest wspieranie badań młodych naukowców zakończonych publikacją w najlepszych czasopismach naukowych oraz promocja i popularyzacja wyników tych prac.

Mobilność Plus – program dla młodych naukowców i doktorantów wyjeżdżających do zagranicznych ośrodków w celu wykonania badań naukowych.

Więcej informacji o programach MNiSW: <http://www.nauka.gov.pl/strona-glowna/>

Programy NCBiR:

Program Lider – celem programu jest poszerzenie kompetencji młodych naukowców w samodzielnym planowaniu, zarządzaniu oraz kierowaniu własnym zespołem badawczym podczas realizacji projektów badawczych posiadających możliwość wdrożenia w gospodarce. IV edycja konkursu ogłoszona została 17 grudnia 2012, termin składania wniosków – 15 lutego 2013.

Więcej informacji o programach NCBiR: www.ncbir.pl

Programy Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej:

Program Start – stypendia dla młodych naukowców, którzy nie przekroczyli 30 roku życia. Kolejny nabór wniosków jesienią 2013.

Program Ventures – wsparcie projektów mających zastosowanie w gospodarce, realizowanych przez studentów, absolwentów i doktorantów. Ogłoszenie kolejnej edycji konkursu nastąpi w lutym 2013.

Program Pomost – granty dla rodziców ułatwiające powrót do pracy naukowej. Kolejny konkurs ogłoszony zostanie w styczniu 2013.

Więcej informacji o programach FNP: www.fnp.org.pl

☞ Joanna Karbowniczek

Uczelniana Rada
Samorządu Doktorantów

ul. Reymonta 17, I DS ALFA,
blok 1, niski parter pok. 20
30-059 Kraków
telefon: 12-617-33-69

www.doktoranci.agh.edu.pl
www.facebook.com/URSD.AGH

Kalendarium rektorskie

14 grudnia 2012

- Podkarpacki Festiwal Nauki i Techniki połączony z uroczystym otwarciem Regionalnego Centrum Transferu Nowoczesnych Technologii Wytwarzania, Mielec.
- Uroczyste otwarcie Centrum Badań i Prób Statków Powietrznych, Polskie Zakłady Lotnicze w Mielcu.

14 grudnia 2012

- Posiedzenie Zespołu Specjalistycznego ds. Infrastruktury Informatycznej (ZII) oraz Działalności Upowszechniającej Naukę (DUN), MNiSW, Warszawa.

17 grudnia 2012

- Spotkanie z profesorami z al-Farabi Kazakh National University z Almaty w Kazachstanie, w sprawie dalszej współpracy, w tym kształcenia kazachskich doktorantów przez AGH.

18 grudnia 2012

- Rada Fundacji ACADEMICA.
- General Assembly CC Poland Plus.

19 grudnia 2012

- Środowiskowy Oplatek Akademicki (Uniwersytet Jagielloński).

21 grudnia 2012

- Małopolskie Spotkanie Oplatkowe (Teatr im. Juliusza Słowackiego).

27 grudnia 2012

- Uroczysta Gala Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego w Małopolskim Ogródku Sztuki.

8–9 stycznia 2013

- Wizyta delegacji z West Virginia University, USA, (w trakcie pobytu w uczelni seminarium nt. współpracy pomiędzy WVU i AGH, Aula, pawilon A-0).

10 stycznia 2013

- III Panel Ekspertów, Spotkanie Techniczne oraz Spotkanie Rady Projektu POIG *Nowoczesne Materiały i Innowacyjne Metody dla przetwarzania i Monitorowania Energii* (MIME), Warszawa.

11 stycznia 2013

- Posiedzenie Prezydium KRASP, Politechnika Warszawska.

14 stycznia 2013

- Posiedzenie Rady Programowej Szkoły Inżynierii i Ochrony Środowiska im. Walerego Goetla.
- Pierwsze posiedzenie Krakowskiej Rady Użytkowników MAN i KDMO w Krakowie.
- Wizyta w Katowickim Holdingu Węglowym – spotkanie z prezesem KHW.

15 stycznia 2013

- International Consortium Meeting EIT KIC Raw Materials, KGHM Cuprum, Wrocław.

16 stycznia 2013

- CC Poland Plus Animation Day, AGH.
- Otwarcie wystawy „Od latarni magicznej do kamery współczesnej” zorganizowanej przez Ośrodek Historii Techniki z Muzeum AGH.

Stowarzyszenie Wychowanków na progu nowej kadencji

Po wyborach przeprowadzonych podczas Zjazdu Krajowego (26 października 2012) nastąpiło ukonstytuowanie się władz stowarzyszenia. Zaraz po zjeździe wybrani zostali przewodniczący Głównej Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego. Przewodniczącą GKR została Helena Pitera, a przewodniczącym Sądu Koleżeńskiego – Stanisław Pytko.

Na pierwszym zebraniu nowo wybranego Zarządu Głównego w dniu 7 grudnia 2012 r. wybrane zostało Prezydium ZG w składzie:

Przewodniczący:
Stanisław Mitkowski

Wiczewodniczący:
Artur Bęben, Józef Dańko,
Henryk Konieczko, Andrzej Miga,
Piotr Nielacny, Czesław Ochab,
Antoni Tajduś.

Sekretarz:
Andrzej Miga

Zastępca Sekretarza:
Czesława Ropa

Skarbnik:

Ryszard Klempka

Zastępca Skarbnika:

Renata Wacławik-Wróbel.

Członkowie Prezydium:

Zofia Gierat, Józef Grabowski,
Bolesław Herudziński, Michał Kraiński,
Krzysztof Krauze, Stanisław Lasek,
Eugenia Miga.

Pierwsze zebranie Prezydium Zarządu Głównego odbyło się 18 stycznia 2013 r. Omówiono sprawy finansowe stowarzyszenia: sprawozdanie za rok 2012 r. oraz plan na rok 2013 r. Przedstawiono również zarys planu pracy stowarzyszenia w roku 2013 uwzględniającego także niektóre wnioski z dyskusji zjazdowej. Do roboczych zespołów tematycznych, którymi kierować będą wiceprzewodniczący Stowarzyszenia zapisano członków Zarządu zgodnie z ich wcześniejszymi deklaracjami.

☞ **Andrzej Miga**

Więści z AZS AGH

Sekcja badmintonu AZS AGH na półmetku sezonu

Sportowy sezon 2012–2013 jest kolejnym dobrym, lecz trudnym sezonem dla sekcji badmintonu AZS AGH. Znaczne ograniczenia w finansowaniu sekcji spowodowały korektę w planach przygotowań do sezonu. Przeprowadzono jedno zgrupowanie wyjazdowe w Szymbarku, a pozostała część przygotowań odbyła się w hali AGH – (druga połowa sierpnia i wrzesień 2012 roku). Pierwszą ważną imprezą sportową sezonu były Mistrzostwa Polski Akademickiego Związku Sportowego, które odbyły się w dniach 13–14 października 2012 roku w Krakowie pod Honorowym patronatem Rektora AGH prof. Tadeusza Słomki. Mistrzostwa zakończyły się dużym sportowym sukcesem naszego klubu. Złote medale w klasyfikacji drużynowej seniorów i juniorów oraz cztery złote medale w klasyfikacji indywidualnej to jeden z najlepszych wyników w wieloletniej historii tych mistrzostw. Złotymi medalistami zostali: Hubert Paczek – gra pojedyncza mężczyzn, Dominika Guzik – Płuchowska dwa złote medale w grze pojedynczej i grze deblowej, Barbara Kulanty – gra deblowa oraz Dariusz Janik – gra mieszana. Ponadto Dariusz Janik zdobył srebrny medal w grze pojedynczej, Katarzyna Szafraniec – brązowy medal w grze pojedynczej, a Przemysław Wyszowski i Mariusz Pogoń – brązowy medal w grze deblowej. W rozgrywkach Ekstraklasy Polskiego Związku Badmintonu zespół wystąpił w dwóch turniejach rozgrywając osiem meczów ligowych. Po rundzie zasadniczej zespół zajmuje wysokie trzecie miejsce. Przed nami dwa wyjazdowe turnieje Play Of w Białymstoku i Suwałkach i bezpośrednio walka o miejsce medalowe w rozgrywkach.

Ważnymi wydarzeniami bieżącego sezonu będzie również uczestnictwo naszego zespołu w Akademickich Mistrzostwach Polski, Indywidualnych Mistrzostwach Polski Seniorów w Badmintonie, Młodzieżowych Mistrzostwach Polski oraz turniejach Akademickich Mistrzostw Małopolski. Akademickie Mistrzostwa Polski to dla sekcji i Klubu nie tylko ważne wydarzenie sportowe, ale również duże przedsięwzięcie organizacyjne. Bezpośrednie eliminacje do Finału AMP odbędą się w Krakowie, a ich organizatorem będzie nasz Klub. Impreza zaplanowana jest na 23–24 marca 2013 roku. Bardzo nam zależy, aby zapewnić wysoki poziom organizacyjny mistrzostw podtrzymując opinię klubu silnego organizacyjnie i sportowo.

Badminton w Akademii Górniczo-Hutniczej to ponad 30-letnia historia. Mamy na-

dzieję, że pozostanie jako ważny element sportowego wizerunku naszej uczelni.

☞ Krzysztof Hodur – trener sekcji

Koszykarskie zmagania, czyli trafić z formą na play-off

Osiem wygranych i siedem przegranych spotkań – takim bilansem na półmetku sezonu mogą pochwalić się koszykarze AZS AGH Alstom Kraków. Ubiegłoroczny beniaminek rozgrywek na szczeblu II ligi Polskiego Związku Koszykówki plasuje się aktualnie na czwartym miejscu tabeli grupy C i traci zaledwie 1 punkt do znajdującej się oczko wyżej drużyny z Bielska Podlaskiego (dla przypomnienia: w ubiegłym sezonie, występując w grupie B, koszykarze AGH zajęli 7. lokatę). Podopieczni Wojciecha Bychawskiego i Jana Domańskiego (pełniących rolę asystenta trenera) w tegorocznych zmaganiach na własnym parkiecie spisują się znakomicie – ulegli jedynie zespołowi KS Pułaski Warka oraz pierwszoligowej ekipie z Krosna (zaledwie czterema punktami) w ramach 1/8 finału Pucharu Intermarkety Basket Cup. Na uwagę zasługuje również fakt, że koszykarze AZS pokonali umiejscowione wyżej w tabeli drużyny z Piaseczna i wspomnianą już z Bielska Podlaskiego. Niestety bilans meczów wyjazdowych – 1:5 – pozostawia wiele do życzenia, choć zwycięstwo w stolicy z Legią w ostatniej sekundzie bez wątpienia smakowało podwójnie!

Do końca rundy zasadniczej pozostało 6 spotkań, w tym 3 w roli gospodarza (mecze rozgrywane są na obiektach SWFiS AGH przy ul. Piastowskiej 26a, w soboty o godz. 16:00, więcej szczegółów: www.kosz.agh.edu.pl). W najbliższej kolejce (19 stycznia 2013) AGH podejmuje u siebie warszawską Legię, dwa tygodnie później, 9 lutego 2013 – niepokonanego lidera MCKiS Jaworzno, a w kolejnym tygodniu – Wisłę Kraków. Ostatnie spotkanie rundy zasadniczej AZS rozegra 16 marca 2013 w Piasecznie.

Co dalej? Już podczas sierpniowych przygotowań przedsezonowych, kiedy to, pod czujnym okiem trenera przygotowawca motorycznego – Piotra Biela, sportowcy z zaciśniętymi zębami pokonywali podbiegi w Lasku Wolskim i nad Rudawą. Szkoleniowiec akademików stawiał sprawę jasno – celem na zbliżający się sezon jest jak najlepsze przygotowanie do fazy play-off. Część zasadnicza jest oczywiście istotna, bo decyduje o pozycji wyjściowej do play-off, jednak dopiero wtedy zacznie się praw-

foto: arch. autora

dziwa walka o najwyższe cele – komentował założenia Wojciech Bychawski.

Z pewnością owym najwyższym celem jest zajęcie pierwszego miejsca w play-off, które stanowi przepustkę do I ligi...

Społeczności Akademickiej pozostaje trzymać kciuki i życzyć samych czystych... trójek!

☞ Zofia Flasińska

Pierwszy rzut AMP w narciarstwie i snowboardzie

W dniach 9–10 stycznia odbył się pierwszy rzut narciarskich oraz snowboardowych zawodów w ramach Akademickich Mistrzostw Małopolski. Konkurencję slalomu giganta rozegrano na stoku w Kluszkowcach. Najlepiej wśród reprezentantów Akademii Górniczo-Hutniczej w narciarstwie alpejskim spisała się Klaudia Górecka plasując się na 5. miejscu. Do czołowej piątnastki udało się również zakwalifikować Katarzynę Kościelniak, która zajęła 9. miejsce. Niestety żadna snowboardzistka nie dostała się do pierwszej piątnastki.

Barwy Akademii Górniczo-Hutniczej reprezentowała liczna grupa narciarzy. Konkurencję slalomu giganta wygrał Adam Krawczyk. Tuż za podium uplasowali się kolejno Krzysztof Karp, Mateusz Jurczyk oraz Karol Miśkowiec, zajmując kolejno 6., 7. i 8. miejsce. W pierwszej dziesiątce najlepszych zawodników znalazł się również Tomasz Zwardoń.

Wśród snowboardzistów po pierwszym przejeździe slalomu giganta czołową lokatę zajmował Jędrzej Derda, jednak ostatecznie ukończył zawody na 2. miejscu. Jego kolega, Łukasz Kaczor zajął 4. pozycję. Na

wysokim miejscu uplasowali się również Marcin Wilk i Wiktor Banaś zajmując 8. i 9. pozycję.

Drużynowo reprezentanci AGH po pierwszym dniu zawodów zarówno w narciarstwie jak i w snowboardzie zajmowali pierwsze miejsce.

Drugiego dnia, konkurencję slalomu rozegrano w Nowym Targu na stoku Długa Polana. Niestety żadna z narciarek nie zakwalifikowała się do drugiego przejaz-

du. Najlepsza snowboardzistka Karolina Duda zajęła 15. miejsce.

Na stoku w Nowym Targu, w narciarstwie alpejskim ponownie bezkonkurencyjny okazał się Adam Krawczyk, który pokonał swojego kolegę Karola Miśkowca o około jedną sekundę. Bardzo wysokie miejsce zajął również Mateusz Jurczyk plasując się na 5. pozycji.

Wśród snowboardzistów, na podium stanął Jędrzej Derda zajmując tym razem

3. miejsce. Drugi najlepszy snowboardzista ukończył slalom na 6. pozycji.

Ostatecznie w klasyfikacji drużynowej mężczyźni reprezentujący AGH w narciarstwie alpejskim zajęli pierwsze miejsce, a w snowboardzie uplasowali się na drugim miejscu, ustępując miejsca jedynie Akademii Wychowania Fizycznego.

✎ Paulina Rogóż

Pięć pytań o języki do kierownika SJO dr. Lucjana Bluszcz

Pytanie pierwsze: Panie kierowniku, po co właściwie języki obce w AGH?

No właśnie, przecież dużo kosztują i wszyscy je znają. Ale my nie uczymy mitycznych „wszystkich”, ale poszczególnych studentów. A wtedy okazuje się, że w przypadku języków obcych tzw. zbiorowa mądrość nie działa i pojawiają się indywidualne problemy.

Pytanie drugie: Czy dalej lektorat jest nudną pańszczyzną?

Metody oparte na podręcznikach Alexandra, Szulca czy Maugera odeszły tak jak liczydła i komputery Commodore. Na naszych zajęciach nikt nie zaśnie, bo nie ma na to czasu. Szczególnie, że musimy realizować ambitne programy przy malejącej

liczbie godzin. Wymaga się od nas więcej, a daje mniej.

Pytanie trzecie: To znaczy, uczycie dobrze czy źle?

Na językach wszyscy się znają, tak jak na leczeniu bólu zębów w anegdocie o błaznie Stańczyku. Uczymy dobrze, o czym świadczą opinie naszych obecnych i byłych studentów, ale, oczywiście, staramy się robić to coraz lepiej. Krytykują nas najczęściej ci, którym po prostu nie chciało się uczyć.

Pytanie czwarte: Czyli?

Jesteśmy jednym z najlepszych studiów języków obcych w Polsce. To my pierwsi wprowadziliśmy podział na kursy językowe wg poziomów, my zorganizowaliśmy

pierwszy w Polsce centralny egzamin, u nas powstała pierwsza organizacja zrzeszająca akademickie centra kształcenia językowego, do nas zwracają się inne uczelnie o rady. Słabych o pomoc się nie prosi.

Pytanie piąte: Więc jaka konkluzja, panie kierowniku?

Nowoczesna uczelnia to również nowoczesne centrum językowe. My przygotowujemy do pracy, również dzięki nam absolwenci AGH znajdują pracę w cuglach. W zjednoczonej Europie języki się nie zjednoczyły i obywatele Polski muszą je znać. My ich uczymy i chcemy robić to jeszcze lepiej.

Disce puer...

Czy można nauczyć się języka obcego bez motywacji do uczenia? Według psychologów, istnieje wiele definicji i rodzajów motywacji; zwykle najczęściej mówi się o motywacji zewnętrznej oraz wewnętrznej, z których to ta druga ma najprawdopodobniej największy wpływ na skuteczność uczenia się. Inaczej mówiąc, w przypadku motywacji wewnętrznej sam uczący ustala sobie cele, do których dąży, bez ingerencji czynników zewnętrznych.

I tu jest pies pogrzebany. W przypadku szkoły wyższej mamy do czynienia z ludźmi dorosłymi, którzy mają w większości zdefiniowane swe cele życiowe, a przynajmniej tak utrzymują. Idąc dalej tym tokiem rozumowania, można przyjąć, iż nadrzędnym celem życiowym studenta jest ukończenie studiów z dobrym wynikiem oraz znalezienie ciekawej i popłatnej pracy w swoim zawodzie. Język obcy zaś może im pomóc w osiągnięciu tego celu, gdyż jest jednym z narzędzi do sukcesu. Stąd z kolei powinna wynikać wewnętrzna motywacja do nauki języka obcego lub nawet kilku, gdyż ich znajomość może być kartą przetargową na rynku pracy. Są to truizmy i tak zwane oczywiste oczywistości, jak mawiał pewien już klasyk.

Jednak tak się nie dzieje. Wielu próbuje stosować metodę „Jak się nauczyć języka obcego nie ucząc się go”. Metoda ta przyjmuje czasem wysoko wyspecjalizowane formy z zastosowaniem najnowszych technologii; generalnie są to wyrafinowane techniki ściągania

poprzez zastosowanie smartphonów, iphonów i szybkiego Internetu, a nie techniki szybkiego uczenia się. Czyli motywacja jest nastawiona jedynie na wynik końcowy (czytaj: zdanie kolokwium lub egzaminu), a nie na opanowanie sprawności językowych, mogących mieć proste przełożenie na odniesienie sukcesu życiowego.

Cywilizacja migających obrazków, której wyznawcami jest znacząca liczba studentów, może w nas rodzić obawy, czy most zaprojektowany przez fachowca na skrót nie zawali się pod nami oraz czy źle zrozumiana instrukcja w języku obcym nie doprowadzi do śmierci pacjenta podłączonego do sztucznej nerki.

Jaki wniosek wypływa z powyższego wywodu? Nauczyciel języka obcego nie może wierzyć w motywację uczącego się, ale winien konsekwentnie, krok po kroku, sprawdzać postępy i wymagać rzetelnej wiedzy (zresztą to zalecenie można zastosować do wielu przedmiotów i dyscyplin wykładanych w uczelniach). Może brak wiary w motywację uczących się pozwoli osiągnąć lepsze wyniki kształcenia, niż utudne mniemanie, że wszyscy chcą się uczyć i znać języki obce, tylko że akurat zapomnieli opanować zadany materiał. A że jest to metoda prymitywna, cóż, gwałtem niech się gwałtem odciska. Albo wymagamy i mamy wyniki, albo spadamy z mostem do rzeki.

✎ Lucjan Bluszcz

Wspomnienia o Andrzeju Wilkoszu

Andrzej Wilkosz urodzony 14 sierpnia 1935 roku w Sosnowcu, zmarł 29 grudnia 2012 w Mielcu (gdzie dzień wcześniej zagrał swój ostatni turniej, zajmując drugie miejsce) znakomity brydżysta, Arcymistrz Światowy (PZBS), World Life Master w kategorii „open” oraz Seniors Master (World Bridge Federation), European Grand Master oraz European Champion w kategorii Seniors (European Bridge League). Członek Honorowy, odznaczony Złotą Odznaką Polskiego Związku Brydża Sportowego. Wielokrotny reprezentant Polski. Mistrz Świata i Mistrz Europy.

Od 1960 roku nieprzerwanie zawodnik TS Wisła Kraków. Absolwent Akademii Górniczo-Hutniczej, a później długoletni pracownik Instytutu Metalurgii. Laureat Nagrody Państwowej I stopnia w dziedzinie techniki (1972) oraz kilkunastu nagród resortowych.

Wymienienie wszystkich dokonań Andrzeja Wilkosza w brydżu jest prawie niemożliwe. Andrzej Wilkosz był nie tylko wielkim brydżystą, ale także prawdziwym przyjacielem, dżentelmenem... po prostu wielkim człowiekiem. Oddajmy głos tym, którzy spotkali go na swojej drodze życia...

Odszedł od nas Andrzej Wilkosz, wielki brydżysta, wspaniały kolega i przyjaciel. Osobiście miałem przyjemność i zaszczyt grać z nim w drużynie Wisły Kraków, której był kapitanem i która zaliczała się przez wiele lat do czołowych drużyn polskich.

Największe sukcesy brydżowe na arenie krajowej i międzynarodowej w imprezach światowej rangi odnosił grając w parze z Łukaszem Lebiodą. Sukcesy te to efekt skumulowania wielu cech rasowego brydżysty takich jak między innymi, świetna licytacja, rozgrywka i wist, wielka dyscyplina taktyczna oraz odporność psychiczna. Odejście Andrzeja Wilkosza to wielka strata dla polskiego i światowego brydża.

Hubert Jaworowski

Andrzej Wilkosz był nie tylko arcymistrzem brydża, był także wspaniałym człowiekiem – spokojnym, uśmiechniętym, przyjaznym i życzliwym. Pamiętam, jak po zdobyciu przez Niego tytułu Mistrza Świata poprosiłem Go, aby opowiedział swoje wrażenia z tych rozgrywek na spotkaniu z pracownikami AGH, a ponadto, aby na zakończenie zagrał w turnieju indywidualnym z chętnymi uczestnikami. Pan Andrzej zgodził się na wszystko. Oczarował nas swoim talentem narracyjnym i kunsztem brydżowym (do-

dam, że wygrał ten turniej). Była to przemiła i niezapomniana impreza.

Antoni Paja

Niezawodny przyjaciel. Zawsze można było liczyć na Jego pomoc. Perfekcyjny we wszystkim co robił. Nie tylko w brydżu, którego traktował niezwykle poważnie, pracując nad podniesieniem swojego poziomu gry, swojej pary i drużyny. Prywatnie uroczy, wesoły człowiek, kochający rodzinę i umiejący bawić towarzystwo pięknym śpiewem. Wszyscy wiele Mu zawdzięczamy.

Włodzimierz Wala

Jednym z elementów sztuki brydżowej świadczącej o klasie zawodnika oprócz licytacji, wistu i rozgrywki jest czwarty element, czyli dyskusja porozdaniowa.

Po rozegraniu rozdania każdy uważa się za arcymistrza znając wynik i rozkłady kart. Niestety, którzy polegli w walce przy stoliku szybko szukają usprawiedliwienia dla swoich błędów. Najczęściej kończy to się mniejszą lub większą awanturą, tym bardziej że pytani o zdanie eksperci często dolewają oliwy do ognia dyskusji. Wyjątkiem był tu Andrzej. Mając pełną tolerancję dla braków wiedzy brydżowej spierających się adwersarzy, potrafił opisać rozdanie z kilku stron, zadawając ego obu przeciwników (partnerów), poszerzając ich horyzonty i doprowadzając do zgody.

I chyba takiego Andrzeja – rozjemcę, analityka i życzliwego ludziom arcymistrza będzie wszystkim najbardziej brakowało.

Mirek Sady

W 1991 roku pojechałem na swoje pierwsze mistrzostwa młodzieży szkolnej, gdzie kupiłem moją pierwszą książkę brydżową. Były to „Decydujące rozdania” Andrzeja Wilkosza. Nie zrozumiałem z niej prawie nic – jako początkujący ledwie znający reguły gry musiałem przyznać, że właściwie wszystko, co autor pisał na temat techniki brydżowej było absolutnie poza moim (bardzo niewielkim) zasięgiem. Ale opisy rywalizacji na najwyższym szczeblu, szczególnie konfrontacji z wielkimi światowego brydża podane polszczyzną wysokiej próby sprawiły, że wielokrotnie do tej książki wracałem, wraz ze wzrostem własnych umiejętności odkrywając również głębie i smaczki w analizach brydżowych autora.

Nie śmiałem nawet przypuszczać, że po wielu latach przypadnie mi w udziale możliwość pobierania nauki od Pana Andrzeja bezpośrednio, dzięki dostąpieniu zaszczytu partnerowania Mu na wielu turniejach. On

foto. arch.

– cierpliwy Mistrz, ja – pomocnik starający się robić mało błędów. Mogłem wówczas z bliska zobaczyć wszystko to, co sprawiało, że Andrzej Wilkosz cieszył się tak ogromnym autorytetem wśród wszystkich – łączący bardzo wysokie umiejętności z wielką kulturą osobistą.

Nie spotkałem nigdy brydżysty, który prezentowałby jedno i drugie na tak wysokim poziomie.

Konrad Ciborowski

Podczas turnieju rozgrywanego w Auli AGH w 2010 roku miałem niespotykany zaszczyt i ogromną przyjemność wręczyć Andrzeju Wilkoszowi, w imieniu Prezydenta Europejskiej Ligi Brydżowej Gianarrigo Rony, specjalny medal dedykowany wyjątkownie multimedalistom Mistrzostw Europy, wybitny w limitowanej edycji 100 egzemplarzy z okazji 50-lecia Europejskiej Ligi Brydżowej.

Niezapomniane przeżycie – szczególnie dla tego, że Andrzej Wilkosz był dla mnie niedoścignionym, w każdym aspekcie, wzorem brydżysty.

Zbigniew Sagan

Powinien spocząć w Sevres pod Paryżem, jako wzorzec zachowania się przy brydżowym stole.

Piotr Stefanow

Piękno, które dostrzegłam

Pani Ewy Kapturskiej nie muszę Państwu przedstawiać, bo pracowała w Kwesturze AGH w księgowości materiałowej przez 26 lat, ale jako artystkę o niezwyklej pasji malarzkiej zna ją zapewne węższe grono. Malarstwo nie jest jej wyuczonym zawodem, ponieważ ukończyła szkołę ekonomiczną. Pomimo, że Pani Ewa jest na emeryturze z uczelnią nadal jest związana, nie tylko zawodowo, ale i rodzinnie. Mąż Pani Ewy jest absolwentem Wydziału Ceramiki, córka Urszula po studiach ekonomicznych pracuje w AGH już 10 lat, natomiast syn Paweł w ubiegłym roku obronił doktorat na Wydziale Ceramiki i Inżynierii Materiałowej.

Swoją przygodę z malarstwem, która z czasem przekształciła się w pasję zaczęła w 2002 roku, będąc już na emeryturze. Chcę zaznaczyć, że Pani Ewa pracowała zawodowo 36 lat. Miłość do malarstwa zaczęła się znacznie wcześniej. Już jako nastolatka podejmowała pierwsze próby. „Myślę, że coś jest w genach, bo mój ojciec pięknie malował. Zawodowo jako retuszer nadawał kolor ilustracjom (wtedy zdjęcia były tylko czarno-białe), poza tym myślę, że tam czasem z góry moją ręką kieruje” – mówi Pani Ewa.

Początki jej prac to akwarele i pastele, chociaż jak teraz twierdzi, ta technika wcale nie jest łatwiejsza niż olejna. Później już tylko malowała obrazy olejne, chociaż jeszcze z sentymentem wraca czasem do akwareli i pastelów. W sumie namalowała ponad 100 obrazów olejnych i 40 akwareli i pastelów. Jej obrazy to wspomnienia z wa-

for. arch. EK.

kacji, urlopów – szczególnie z ukochanych Tatr. Lubi utrwać krajobrazy – góry, morze, pola i przenieść widza w niepowtarzalny świat doznań. W jej kolekcji są obrazy takie jak – „Plaża w Łukęcinnie”, „Samotna sosna”, „My tu królujemy”. Ale też widoki ukochanych Tatr – „Limba nad Morskim Okiem”, „Tatry we mgle” i „We mgle”. Jest seria z Indebnika, gdzie spędzała wolne chwile. Czasem maluje z wyobraźni. Oglądając wystawę mamy wrażenie, że przenosimy się w cudowny świat przyrody. Wszystkie obrazy są bardzo piękne, nastrojowe, subtelne, w spokojnych, ciepłych, pastelowych barwach. Widać w nich dużą wrażliwość autorki na piękno i otaczającą

nas przyrodę. Mnie urzekły „Roztopy” i „Koniec zimy” w białej śnieżnej tonacji oraz „Róże”. Jak mówi ich autorka kwiaty maluje rzadko, bo preferuje jednak krajobrazy, które są dla niej inspiracją do tworzenia. W kolekcji pastelów są portrety ukochanych piesków „Baca” i „Nasza Czuka” świetnie narysowane, o których Pani Ewa może z nutką sentymentu długo opowiadać. Są też pejzaże jesienne jak „Brzozy” w złocistych, jesiennych barwach, „Jesień w parku”, „Po ulewie”, „Kościółek Św. Andrzeja” i wiele innych.

W 2005 roku zapisała się do Stowarzyszenia Plastyków Nieprofesjonalnych Ziemi Krakowskiej, gdzie do dziś jest w jego zarządzie, prowadząc księgowość. Od tego momentu zaczęła brać udział w wielu wystawach zbiorowych. Na 30-lecie Stowarzyszenie zorganizowało piękną wystawę w Pałacu Sztuki, gdzie również znalazły się prace Pani Ewy. To spowodowało, że zaczęła pokazywać swoje obrazy na wystawach indywidualnych. Pierwsza z nich pt. „Od morza do Tatr” miała miejsce w Klubie Pracowniczym w C-2 w 2006 roku, tak jak kolejne dwie wystawy pt. „Niezapomniane widoki”, „Piękno, które nas otacza”. Ostatnia wystawa obrazów, która wzbudziła duże zainteresowanie odbyła się w styczniu br. w Klubie Profesora AGH. Autorka przedstawiła swoje prace pt. „Piękno, które dostrzegłam”.

Pani Ewo, czekamy na następną tak udaną wystawę prac. To piękno zawarte w tytule wystawy potrafiła Pani przelać na płótno i papier wspaniale. Udało się Pani uchwycić w tak indywidualny sposób urok naszych polskich krajobrazów.

for. arch. EK.

✉ Małgorzata Krokoszyńska

Exchange Zone

Exchange Zone, Strefa Wymiany, to rodzaj targu, gdzie polscy i zagraniczni członkowie naszej społeczności akademickiej wymieniają między sobą różne dobra. Wiadomo, że za najcenniejszy towar w naszych czasach uchodzi informacja, ona też jest głównym przedmiotem wymiany. Kto szuka informacji o zasadach funkcjonowania programów ramowych takich jak LLP Erasmus, SMILE, Vulcanus, UNESCO i o praktycznych stronach udziału w tych programach, znajdzie je w specjalnych publikacjach w BIS oraz na spotkaniach organizowanych w ramach projektu wspólnie przez KN Blabel i ESN. Podczas tych spotkań można bowiem dowiedzieć się wszystkiego bezpośrednio od przedstawicieli DWZ, od naszych zagranicznych gości studiujących w AGH oraz od koleżanek i kolegów, którzy byli beneficjentami jednego z programów obejmujących wymiany zagraniczne (w tej liczbie również IAESTE, międzynarodowej organizacji pośredniczącej w wyszukiwaniu praktyk zagranicznych).

Ale w naszej Strefie Wymiany nie brakuje też innych, bardziej tradycyjnych dóbr. Exchange Zone zawsze oferuje swym uczestnikom coś dla podniebienia (w miarę możliwości dania związane z krajami – bohaterami poszczególnych spotkań), coś dla zręcznych palców (kiedy ostatni raz robili Państwo zabawki choinkowe, figurki do szopki?), coś dla poprawy kondycji fizycznej (15 stycznia była zbiorowa zorba i korytarzowe igrzyska olimpijskie), coś dla ucha (11 grudnia Cicha Noc zabrzmiała w rekordowej ilości języków) i coś, co zbliża nas do

foto: KSAF AGH

wielkiego, wielkiego świata i uczy szacunku dla obyczajów innych narodów (na przykład meksykański obrządek poszukiwania przez Świętą Rodzinę „gospody”).

Autorom i organizatorom owego projektu, wspieranego przez DWZ, URSS oraz Fundację Academica i objętego patronatem przez Rektora AGH, zależy na tym, by spotkaniem zapewnić aurę zachęcającą do swobodnej wymiany doświadczeń i żywej, spontanicznej udziału wszystkich obecnych. Choć więc spotkania są cykliczne, nie założono żadnej sztywnej formuły i każde z nich jest – ma być – jedyne. Po przedsięwziętym programie poświęconym wymianie z krajami Ameryki Południowej i Środkowej (11 grudnia 2012 roku) i olimpijskim spotkaniu grecko-tureckim (15 stycznia), zaplanowano kolejno spotkania poświęcone następującym krajom:

- marzec – Francja i Włochy,
- kwiecień – Hiszpania i Portugalia
- maj – Niemcy, Szwajcaria i Austria,
- czerwiec – Japonia, Singapur (Azja).

Choć daty tych spotkań nie zostały precyzyjnie określone, pragniemy już dziś zaprosić wszystkich Państwa do udziału, a także prosić o zgłaszanie ważnych i ciekawych wątków, jakie powinny się na nich pojawić. Exchange Zone jest bowiem miejscem, gdzie każdy z nas może przynieść coś własnego, czym pragnie się podzielić z innymi i znaleźć dla siebie choćby drobiazg: miło spędzoną chwilę czy radość z tego, że nasi młodszy koledzy z takim zapałem pomagają budować międzynarodowe więzi w AGH.

Magdalena Pabisiak

foto: KSAF AGH

AGH na wakacjach

Prezentujemy wybrane zdjęcia z nadesłanych w ramach akcji „AGH na wakacjach”. W czerwcu rozdaliśmy 250 flag w barwach uczelni, dostaliśmy ponad 90 zgłoszeń, zaś na wystawie, która była prezentowana w holu pawilonu A-0 w dniach 7–21 stycznia 2013 roku, zaprezentowaliśmy 31 najciekawszych prac. Trójbarwna flaga AGH dotarła do wielu zakątków świata. Począwszy od polskich Tatr i słonecznego wybrzeża, poprzez południe Europy, odległy wschód, Uzbekistan, Iran czy Jaltę, a skończywszy na Stanach Zjednoczonych.

Anna Żmuda

foto: Z. Sulima

Wstrzymujemy oddech, Bułgaria

foto: Tomasz Słoniewski

Praktyki na platformie wiertniczej firmy LOTOS Petrobaltic, Morze Bałtyckie

foto: Marcin Zapala

Park Narodowy Yellowstone, Marzena Wójtowicz

foto: Marta Wrona

Przyjaźń polsko-albańska pod flagą AGH

foto: Aleksandra Rajca

Potężny ukraiński radioteleskop

foto: Wojciech Radecki

Słynny most Golden Gate, USA

foto: Wojciech Wojciechowski

fot. Z. Sulima

foto.agh.edu.pl/thumbnails.php?album=297

Kolędowanie z „Chórem Mariańskim” – aula paw. A-0 21 stycznia 2013

